

Forum Wileńskie i polskie media u ministra kultury Kairysa »10

Kukliansky o Żydach na Litwie: fizycznie nikt nas nie chroni »16-17

Nie pójdziemy za przykładem Australii »20

Ruszyła kampania prezydencka »28

Wieńce, nagrody i wspólny śpiew. Narodowe Święto Niepodległości 2023 w Wilnie

Fot. Marian Paluszkiwicz

Świętowanie miało kilka punktów. Tradycyjnie o godz. 12 na Rossie zgromadzili się patrioci Polski i Wileńszczyzny. Flagi polskie, ale też litewskie, otoczyły Mauzoleum Matki i Serca Syna. Dzień zakończył się wręczeniem nagród i... wspólnym śpiewem na scenie DKP w Wilnie. Narodowe Święto — zaiste! »4-5

W Sejmie o finansowaniu przez RL mediów polskich »11

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

Trwa XI edycja „Wileńskich Spotkań Sceny Polskiej” »12-13

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt).

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedrojc, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczys,
Marian Paluszkiwicz — fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt), Jolanta
Balkiewicz — reklama (tel. 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski“

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis“

Nakład: 3000 egz.

*Materialów niezamówionych redakcja nie
zwraca. Zastrzega sobie prawo
do skracania i adiustacji tekstów.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.*

Redaktor dyżurny: Alicja Klonowska,
Apolinary Klonowski

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Nowy Sejm RP. Jest większość gotowa do wzięcia odpowiedzialności

W Polsce rozpoczął pracę Sejm X kadencji. Uroczyste posiedzenie rozpoczęło się od odegrania i odśpiewania hymnu narodowego. Nowym marszałkiem Sejmu został Szymon Hołownia.

Kandydaturę Szymona Hołownia poparło 265 posłów. Kandydatkę Prawa i Sprawiedliwości Elżbietę Witek poparło 193 parlamentarzystów. „Po tym głosowaniu nikt nie może już mieć wątpliwości, że jest w tym Sejmie większość gotowa do wzięcia odpowiedzialności za kraj” — oświadczył po głosowaniu nowy marszałek Sejmu.

Hołownia powiedział zebranym, że ma nadzieję reprezentować cały Sejm, a nie tylko jego część. „Zapewniam, że Sejm nie będzie kolejną areną wyniszczającej wojny polsko-polskiej. Wszystkich posłów czy z koalicji rządzącej, czy z opozycji będą obowiązywać te same standardy, a rolą marszałka będzie pilnowanie zasad fair-play” — zapewnił polityk. Hołownia, zgodnie z umową koalicyjną, ma sprawować funkcję marszałka do 13 listopada 2025 r. Później na tym stanowisku ma go zmienić Włodzimierz Czarzasty z Nowej Lewicy.

ORĘDZIE PREZYDENTA

Na początku obrad orędzie wygłosił prezydent Andrzej Duda. „Jako prezydent RP deklaruje gotowość do współpracy z nowo wybranym parlamentem. Najważniejszym moim przesłaniem od samego początku sprawowania urzędu, od 2015 r., była i jest współpraca i

Szymon Hołownia został nowym marszałkiem Sejmu RP. Fot. Sejm.gov.pl

jeszcze raz współpraca w najważniejszych dla Polski sprawach. Drzwi Pałacu Prezydenckiego są zawsze otwarte dla wszystkich, którzy są gotowi taką współpracę podejmować” — oświadczyła głowa państwa polskiego.

Prezydent podkreślił, że dobro Rzeczypospolitej jest czymś, czym muszą kierować się posłowie w swej pracy. „Warto pamiętać, że w demokracji jest tak, że ci, którzy dzisiaj sprawują władzę, czy jutro będą ją sprawować, za jakiś czas znajdą się w opozycji. Niestety rządzący, niezależnie od opcji politycznej, zbyt często zapominają o tym oczywistym fakcie” — przypomniał Duda. Zaznaczył, że obecność Polski w NATO i UE „jest polską racją stanu”.

TROSKA O DOBRO WSPÓLNE

Po orędziu prezydenta głos zabrał marszałek-senior Marek Sawicki. „W imieniu nas wszystkich, nowo wybranych posłanków i posłów, składam podziękowania Polkom i Polakom, którzy tak licz-

nie w kraju i za granicą, z wielkim zaangażowaniem, niekiedy z poświęceniem, wykonali swój obywatelski obowiązek udziału w wyborach parlamentarnych, upoważniając nas i zobowiązując do podjęcia troski o dobro wspólne, Rzeczpospolitą” — mówił polityk. Dodał, że nowemu Sejmowi uda się „odbudować (...) poczucie wspólnoty narodowej, za którą opowiedziało się tak wielu wyborców”.

Na posiedzeniu premier Mateusz Morawiecki złożył dymisję rządu na ręce marszałka-seniora. W swym sprawozdaniu szef rządu oświadczył, że PiS dołożył „cegielek do tego, żeby poprawić struktury państwa, zwłaszcza niewydolne struktury finansów publicznych”.

Wybory parlamentarne w Polsce odbyły się 15 października. Prawo i Sprawiedliwość uzyskało 194 miejsca w Sejmie. Koalicja Obywatelska — 157, Trzecia Droga — 65, Nowa Lewica — 26, a Konfederacja — 18 mandatów poselskich. Andrzej Duda powierzył Mateuszowi Morawiekiemu misję powołania nowego rządu. Prezydent argumentował to tym, że PiS uzyskało największą liczbę mandatów. Tym niemniej wynik głosowania pokazuje, że to ugrupowanie raczej nie będzie mogło uzyskać większości w Sejmie do zatwierdzenia rządu. Partie opozycyjne Koalicja Obywatelska, Trzecia Droga oraz Nowa Lewica poinformowały o powołaniu nowej koalicji rządzącej. ■

Opr. Antoni Radczenko
na podst.
PAP, Sejm.gov.pl

W niedzielę w Wilnie na placu Katedralnym z okazji Światowego Dnia Walki z Cukrzycą odbyła się akcja profilaktyczna, podczas której każdy chętny mógł zbadać swój poziom glukozy Fot. Tomas Vinickas, ELTA

Drugie połączenie elektroenergetyczne Polski i Litwy kablem lądowym

Polskie Sieci Elektroenergetyczne (PSE) i litewski operator Litgrid rozważają możliwość drugiego połączenia elektroenergetycznego między krajami kablem lądowym, częściowo wykorzystując korytarz planowanej trasy kolejowej Rail Baltica — poinformowały w poniedziałek, 13 listopada, PSE.

PSE poinformowało na początku maja tego roku o unieważnieniu przetargów na elementy podmorskiego kabla Harmonii Link, który ma połączyć Polskę z Litwą. Powodem były przekroczenie w ofertach budżetu inwestycji oraz duża liczba zamówień u producentów kabli prądu stałego i stacji przekształtnikowych.

„Po tej decyzji operatorzy sieci przesyłowych Polski i Litwy rozpoczęli

przygotowania do nowych przetargów. Równolegle analizowane są inne rozwiązania, które mogłyby obniżyć koszty i umożliwiłyby uruchomienie połączenia w najkrótszym możliwym czasie” — dodano.

Jak informują PSE, jedną z możliwości branych pod uwagę przez PSE i Litgrid jest kabel lądowy.

„Według wstępnej oceny, wybór tego wariantu może pozwolić na zmniejszenie budżetu projektu i jego szybszą realizację. Kabel lądowy mógłby częściowo wykorzystywać korytarz planowanej trasy kolejowej

Rail Baltica między Polską a Litwą. Ponieważ wciąż trwają wstępne oceny, na tym etapie rozpatrywane są oba warianty połączenia” — wskazano.

PSE poinformowały, że decyzja w sprawie sposobu realizacji połączenia zostanie podjęta w pierwszej połowie 2024 roku.

PSE jest operatorem systemu przesyłowego energii elektrycznej w Polsce, którego zadaniem m.in. jest zapewnienie niezbędnego rozwoju krajowej sieci przesyłowej oraz połączeń transgranicznych. ■

wilnoteka.lt

Imieniny

14 listopada

Agrypina, Antyda, Damiana, Elżbiety, Filomeny, Jakunda, Klementyna, Laurentego, Mikołaja, Montana, Serapiona, Stefana, Teodota, Wawrzyńca

15 listopada

Alberta, Alfonsa, Artura, Idalii, Leopolda, Leopoldyna, Sekundusa, Rogera

Cytat dnia

„Nie zważając na decyzję Niemiec mieć w składzie rozmieszczonej na Litwie brygady batalion czołgów, zapotrzebowanie samej Litwy na własne czołgi i inny ciężki sprzęt pozostają” — oświadczył dowódca litewskiego wojska gen. Valdemaras Rupšys.

Liczba dnia

35 000 000

— maksymalnie tyle mieszkańców będzie mieć Ukraina w 2033 roku — oświadczyła w poniedziałek dyrektorka ukraińskiego Instytutu Demografii i Badań Społecznych Ełła Libanowa. Przed wojną na Ukrainie mieszkało 45 mln osób.

KURIER
WILEŃSKI

DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ

Wilno, Birbinių 4A, 2 piętro, 10 gabinet,
tel./faks. 85 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

11 listopada na Rossie. „Polacy, ludzie każdego stanu, którzy mają w sercu Polskę”

Apolinary Klonowski

Mauzoleum Matki i Serca Syna utonęło w biało-czerwonych poręczach. Ich liczba pokazała, że prestiż polskich symboli narodowych rośnie.

Dzięki temu, że tym razem 11 listopada przypadło w sobotę, na Rossie stało wiele delegacji szkół, nie tylko wileńskich, ale także tych z Niemieża czy nawet z bardziej odległych Ejszyszek.

Tradycyjnie w obchodach wzięli udział także harcerze — Związek Harcerstwa Polskiego na Litwie oraz Wileński Hufiec Maryi im. Pani Ostrobramskiej.

Co ważne, zebrani przynieśli dużo flag litewskich, co miało podkreślić, że to też dzień ważny dla historii Litwy. Harcerze hufca przybiegli 29. już Sztafetą Niepodległości organizowaną przez ks. Dariusza Stańczyka. Wśród harcerskich symboli znalazł się herb Powstania Styczniowego, który wyróżniał się przy mauzoleum — możemy to zobaczyć na zdjęciu.

„POLACY, LUDZIE KAŻDEGO STANU, KTÓRZY BYLI, SĄ I KTÓRZY BĘDĄ”

Do zgromadzonych zwrócił się ambasador Rzeczypospolitej Polskiej na Litwie, Konstanty Radziwiłł. Podkreślił znaczenie pytania, które każdy musi sam przed sobą postawić.

„To jest moment, w którym warto się zastanowić w ogóle, gdzie jest Polska i co to jest Polska. Moim zdaniem Polska to jest serce każdego, kto czuje się Polakiem, a zatem i duży, i mały, i wykształcony, i mniej, i ten mieszkający na wsi i w mieście, ludzie każdego stanu, każdego zawodu, każdego zajęcia i ci którzy dożywają już swoich dni. Także ci, którzy byli, którzy są i którzy będą. To jest właśnie Polska” — podzielił się refleksją z zebranymi ambasador.

„To także pytanie, co ja mogę zrobić w tym miejscu, w takich

Ambasador zaznaczył, że polskość to też odpowiedzialność. Za nim harcerze trzymali tabliczkę, na której widniał m.in. herb Powstania Styczniowego — polski Orzeł, litewska Pogoń i Michał Archanioł jako symbol Rusi **Fot. autor**

okolicznościach i w takim czasie, w jakim los mnie postawił. W Warszawie, tu na Litwie i w każdym miejscu na świecie” — zachęcał.

„Ten element, bardzo osobisty, zadawania sobie tego pytania, jest najważniejszym elementem naszego świętowania” — zakończył przemówienie ambasador Radziwiłł.

Zebranych pobłogosławił ks. Mirosław Grabowski, który też wzywał do wspólnej modlitwy.

„W dziejach naszego narodu zawsze odczuwaliśmy opiekę Boga i Maryi, którzy wspierali nas w najtrudniejszych momentach historii. Dziś obecność w tym drogim dla każdego Polaka miejscu będzie dziękczynieniem za całe dobro przez nas doświadczone” — zwrócił się do zebranych i wiernych.

Po wspólnej modlitwie — jak zaznaczył, tradycyjnie — odczytał modlitwę Piotra Skargi za Ojczyznę.

Nastąpił moment składania wieńców, który trwał nawet około kwadransa, tak wiele delegacji chciało oddać hołd Marszałkowi i Polsce. Po uroczystościach jeden z ludowych zespołów wykonał pieśń,

harcerze wykonali pozdrowienia harcerskie, a rekonstruktorzy odmaszerowali.

„POLSCY” I „LITEWSCY” HARCERZE TRZYMAJĄ SIĘ RAZEM

Porozmawialiśmy także z gośćmi z Polski, w tym z młodzieżową drużyną pożarniczą miasta i gminy Nowa Ruda, która także biegła z „litewskimi” harcerzami.

— Reprezentujemy strażaków z naszego terenu, województwa dolnośląskiego (południowy zachód Polski — przyp. red.). Jesteśmy tu z wolontariuszami fundacji Studio Wschód, jesteśmy jednocześnie wolontariuszami akcji Mogiłę Pradziada Ocal od Zapomnienia. Jesteśmy po raz piąty, bierzemy udział w Sztafecie Niepodległości ks. Dariusza Stańczyka. Na jego cześć wielkie „czuwaj!” — opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” Bożena Sołek-Muzyka, opiekunka młodzieżowej drużyny pożarniczej z Jugowa.

— Utrzymujemy kontakt z naszymi rówieśnikami na Litwie. To nie tylko media społecznościowe, ale też odwiedzamy się wzajemnie — cieszy się nasza rozmówczyni. ■

Śpiewała cała sala i nagrodzeni. Prawdziwie świąteczne 11 listopada w DKP

Apolinary Klonowski

Narodowe Święto Niepodległości w Wilnie uwieńczył uroczysty koncert poprzedzony wręczeniem nagród przez ambasadora RP na Litwie, Konstantego Radziwiłła. „Dostało się” i naszej redakcji „Kuriera Wileńskiego”.

„Z Litwą jesteśmy partnerami nie tylko w organizacjach wymienionych, ale także w innym bardzo ważnym aspekcie — bezpieczeństwa. To Dziewiątka Bukaresztańska, bardzo ważny Trójkąt Lubelski i wiele innych. Jesteśmy aktywnymi uczestnikami polityki światowej, europejskiej, a także jej polityki bezpieczeństwa. To jest ten punkt, na który chcę zwrócić uwagę. (...) W ostatnim czasie przeżywamy coś, co myśleliśmy, że jest już w historii za nami. To wojna, rosyjska agresja na Ukrainę. Polska zwraca na to uwagę i realizuje program bezpieczeństwa. W tym roku wydamy na armię ponad 4 proc. produktu krajowego, co jest rekordem w tej części świata” — powiedział ambasador.

„Tu nie chodzi o to, aby przygotować jakąś agresję, Polska o tym w ogóle nie myśli. Jednak zgodnie ze starożytną zasadą »si vis pacem, para bellum«, czyli »chcesz pokoju, przygotuj się do wojny«. Musimy być silni, żeby odstraszać potencjalnego wroga, który w dodatku wiadomo, gdzie jest” — wyjaśnił politykę bezpieczeństwa Radziwiłł.

„Dzisiaj świętujemy! Radujemy się, to naprawdę wielki dzień. Jest nas dużo, ta wdzięczność należy się również dużej części państwa tutaj. To, co państwo robią tutaj dla polskości, naprawdę zasługuje na wielką podziękę” — podkreślił i zaprosił do wspólnego świętowania.

Po przemówieniu ambasadora przyszedł czas na wręczenie nagród; ceremonię poprowadziła konsul Irmina Szmalec, nagrody wręczał ambasador Konstanty Radziwiłł. Podajemy obok pełną tabelę nagrodzonych. Odznakę Honorową za Zasługi dla Polonii i Polaków za Granicą otrzymał również „Kurier Wileński”. W imieniu redakcji odebrał ją autor

tego artykułu, ponieważ redaktor Robert Mickiewicz wszedł w „covidowy” sezon w zgodzie z trendem epidemiologicznym. Po jej wręczeniu za docenienie społeczności podziękowała Danuta Korkus, przed chwilą odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi RP.

Wiśnią — bo nie miałką wisienką — na torcie był koncert pianisty Tomasza Stroynowskiego i Anny Fedorowicz. Kunszt i zaangażowanie artystów porwał nawet tych, którzy muzyki „poważniejszej” i międzywojennej fanami nie są — w tym mnie samego. A wisienką na wiśni na torcie było zaproszenie przez artystów nagrodzonych zespołów pieśni i tańca, aby wyszły na scenę i wspólnie zaśpiewały. Rozbrzmiało „O mój rozmarny”, który szybko rozwinął się do „Ułanów pod okienkiem”. ■

■ Anna Fedorowicz Fot. M. P.

LISTA ODZNACZONYCH 11 LISTOPADA 2023 r.

Za wybitne zasługi w popularyzowaniu polskiego folkloru:

**KRZYŻEM KAWALERSKIM
ORDERU ZASŁUGI RP**

• Klukowska Leonarda

SREBRNYM KRZYŻEM ZASŁUGI

• Rungo Grzegorz

BRAZOWYM KRZYŻEM ZASŁUGI

• Bartusewicz Teresa
• Kuncewicz Małgorzata

Za wybitne zasługi w działalności na rzecz środowisk polonijnych na Litwie, za popularyzowanie polskiej kultury, historii i tradycji narodowych:

**KRZYŻEM KAWALERSKIM
ORDERU ZASŁUGI RP**

• Korkus Danuta
• Sosnowska Natalia

ZŁOTYM KRZYŻEM ZASŁUGI

• Jasińska Anna
• Rotkiewicz Maria Helena

SREBRNYM KRZYŻEM ZASŁUGI

• Wojnicz Wiesława

Ambasador Konstanty Radziwiłł wręczył także medale i odznaki honorowe:

**BRAZOWY MEDAL „ZASŁUŻONY
KULTURZE GLORIA ARTIS”**

• Zespół pieśni i tańca ludowego „Zgoda”

• Polski Zespół Ludowy Pieśni i Tańca WILENKA

**MEDAL „OPIEKUN MIEJSC PAMIĘCI
NARODOWEJ”**

• Sławińska Krystyna

**ODZNAKA HONOROWA
„ZASŁUŻONY DLA KULTURY
POLSKIEJ”**

• Dziecięco-Młodzieżowy Zespół Pieśni i Tańca i Tańca „Kwiaty Polskie”

• Zespół Tańca Ludowego „Perła”

• Związek Harcerstwa Polskiego na Litwie

• Krzyżewska Margarita

**ODZNAKA HONOROWA ZA ZASŁUGI
DLA POLONII I POLAKÓW ZA
GRANICĄ**

• Polskie Studio Teatralne w Wilnie

• Polski Teatr w Wilnie

• Redakcja „Kuriera Wileńskiego”

• Społeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą

• Związek Harcerstwa Polskiego na Litwie

• Błaszkwicz Adam

• Siostra Michaela Rak

Inf. Ambasada RP w Wilnie

W Rudominie Święto Niepodległości uczcili Polacy z Litwy, Ukrainy i Macierzy

Tegoroczny Narodowy Dzień Niepodległości przebiegał w Rudominie wyjątkowo uroczysto. „To bardzo symboliczne, że świętowaliśmy 11 listopada razem z gośćmi z Polski i ze Lwowa” — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Wioleta Ciereszka, dyrektorka WOK w Rudominie.

Ilona Lewandowska

Uroczystość rozpoczęła się od prezentacji wystawy „Podziemie łączy”, która, jak podkreśliła prowadząca uroczystość, przypomina nam o ważnej prawdzie — niepodległość jest wartością, która nie jest nam dana raz na zawsze, jest to wielki skarb, o który musimy się troszczyć i pokazuje ona także, jak ważna jest solidarność i zrozumienie między Polakami a Litwinami.

W ramach wspólnego świętowania goście uroczystości zostali zaproszeni na koncert chóru „Sereny” z Polski, pod kierownictwem Izabeli Wiśniewskiej, który tworzą uczniowie Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Łochowie, przy wsparciu uczennic z klasy III Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca. Chór wykonał piękne patriotyczne pieśni i utwory, które poruszyły serca wszystkich.

Organizatorzy przygotowali również propozycję teatralną — spotkanie z twórczością Aleksandra Fredry, wybitnego polskiego komediopisarza, a także pamiętnikarza, poety oraz żołnierza kampanii napoleońskich. Spektakl „Obrachunki z Fredrą” w reżyserii Zbigniewa Chrzanowskiego zaprezentował Polski Teatr Ludowy ze Lwowa. Teatr ten nie po raz pierwszy gości na Litwie. Od wielu lat odwiedza on Wileńszczyznę, często, tak jak w tym roku, w ramach festiwalu organizowanych przez Polski Teatr „Studio” w Wilnie. Prezentowany w Rudominie spektakl, który okazał się wspaniałą propozycją dla tamtejszej widowni, oparty był na fragmentach pamiętnika Aleksandra Fredry „Trzy po trzy”. Wyboru tekstów dokonał reżyser, Zbigniew Chrzanowski.

Jak zauważył podczas uroczystości poseł na Sejm RL Czesław Olszewski,

Goście uroczystości w Rudominie i organizatorzy Fot. WOK w Rudominie

Organizatorzy przygotowali również propozycję teatralną — spotkanie z twórczością Aleksandra Fredry, wybitnego polskiego komediopisarza, a także pamiętnikarza, poety oraz żołnierza kampanii napoleońskich.

organizowanie w Centrum Kultury w Rudominie uroczystych obchodów Dnia Niepodległości Polski stało się piękną tradycją.

„Dzisiaj jest piękny powód do radości, wspólnego świętowania, oddania hołdu naszym praojcom, którzy odzyskali dla Polski niepodległość i wolność” — podkreśliła w swoim przemówieniu wicemercer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė.

Za możliwość wspólnego świętowania podziękował także przedstawiciel gości z Polski Paweł Zuehlke, zastępca wójta Gminy Białe Błota. „Dziękujemy za możliwość przeży-

wania tego święta tutaj z Wami. Miałem okazję zobaczyć, jak kultywuje się polskość na tym terenie. Bardzo Wam za to dziękuję” — powiedział.

Organizatorzy pragną serdecznie podziękować swoim partnerom za współpracę przy organizowaniu uroczystości — Samorządowi Rejonu Wileńskiego, Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie na czele z dyrektorką Żanetą Jankowską, oraz Gimnazjum im. św. Rafała Kalinowskiego w Niemieżu na czele z dyrektorem Zbigniewem Maciejewskim, Polskiemu Teatrowi „Studio” w Wilnie. Organizatorzy dziękują również za wsparcie Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego oraz Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska”.

Projekt jest finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polacy i Polonia za granicą 2023. ■

„Nie” dla antysemityzmu – pour la République!

Nagłówek nie jest przypadkowy. W niedzielę 12 listopada na ulice Paryża wyszło ponad 105 tys. demonstrantów. Nieśli hasła przeciwko antysemityzmowi, w tym „Pour la République, contre l'antisémitisme” (pol. „Dla Republiki, przeciwko antysemityzmowi”). Protestowali przeciwko antysemityzmowi w swoim kraju, który od czasu rozpoczęcia izraelskiej operacji w Strefie Gazy zaczął coraz wyraźniej się objawiać. Jak podało francuskie MSW, w całym kraju demonstrowało nawet 182 tys. osób. Obserwatorzy zwracają uwagę, że coraz częściej hasła są skierowane nie przeciwko działaniom państwa Izrael, tylko przeciwko samemu narodowi żydowskiemu.

Marsze przeciwko antysemityzmowi odbywały się m.in. w Lyonie, Grenoble, Lille, Marsylii, Nicei oraz samym Paryżu. Wszędzie demonstrowano pod hasłem: „Dla Republiki, przeciwko antysemityzmowi”.

To najsilniejsza mobilizacja przeciwko antysemityzmowi od marszu protestacyjnego przeciwko profanacji cmentarza żydowskiego w Carpentras w 1990 r. — podkreślają francuskie media.

Obecny na manifestacji w Paryżu były prezydent Francois Hollande powitał „głęboko republikańską demonstrację”.

Rada Przedstawicielska Instytucji Żydowskich Francji chce natomiast „wiedzieć, co jutro zostanie zrobione” w kraju przeciwko antysemityzmowi, który — w ocenie organiza-

cji — „zagroza nie tylko Żydom, ale całej Francji”.

Nieobecni na marszu przedstawiciele skrajnie lewicowej Francji Nieujarzmionej określili marsz jako „pomyłkę”. „Cała prawica i skrajna prawica, choć zjednoczone, nie zdołały odtworzyć powszechnych mobilizacji z przeszłości” — napisał Jean-Luc Melenchon na platformie X.

Litewska Dyrekcja Dróg chwali się usprawnieniami

Litewska Dyrekcja Dróg (LDD) wprowadziła nowy zespół zarządzający i strukturę organizacyjną, mając na celu zwiększenie wydajności i jakości pracy. Transformacja firmy, rozpoczęta na początku roku, obejmowała zmianę podejścia i usprawnienie procesów wewnętrznych.

Na początku tego roku Litewska Dyrekcja Dróg została przekształcona w spółkę akcyjną. Status ten ma pozwolić wg decydentów nie tylko na szybsze podejmowanie decyzji, na bardziej wydajne, elastyczne i innowacyjne operacje, ale także na reagowanie na możliwości rynkowe.

Zmieniono podział obowiązków pracowników, dostosowując go do długoterminowych trendów rynkowych. LDD, teraz działająca jako spółka akcyjna, realizuje kluczowe projekty, w tym odbudowę drogi Via Baltica i remont drogi Wilno-Uciana.

Odrzutowce NATO cztery razy eskortowały rosyjskie samoloty

6-12 listopada Myśliwce NATO wykonujące misje Baltic Air Policing w krajach bałtyckich wykonały cztery loty w celu zidentyfikowania i eskortowania samolotów Federacji Rosyjskiej (FR), które naruszyły zasady ruchu powietrznego w międzynarodowej przestrzeni powietrznej nad Morzem Bałtyckim. W dniu 7 listopada myśliwce NATO poleciały zidentyfikować jeden samolot Il-76. Samolot leciał w międzynarodowej przestrzeni powietrznej z Rosji kontynentalnej do rosyjskiego Obwodu Królewieckiego. Samolot leciał bez planu lotu, ale z włączonym transponderem radarowym i w kontakcie radiowym z Regionalnym Centrum Kontroli Ruchu Lotniczego (lit. Regioninis skrydžių valdymo centras, RSVC).

8 listopada myśliwce NATO podniosły się by zidentyfikować jeden samolot Il-18. Samolot leciał w międzynarodowej przestrzeni powietrznej z kontynentalnej części Federacji Rosyjskiej do Obwodu Królewieckiego. Il-18 leciał bez planu lotu, z włączonym transponderem radarowym i w kontakcie radiowym z RSVC.

9 listopada myśliwce NATO wzniosły się by zidentyfikować jeden samolot Il-20. Samolot leciał w międzynarodowej przestrzeni powietrznej z RF kontynentalnej do Obwodu Królewieckiego. Il-20 leciał bez planu lotu, bez włączonego transpondera radarowego i był w kontakcie radiowym z RSVC.

10 listopada myśliwce poleciały zidentyfikować dwa samoloty, Il-20 i AN-72. Il-20 leciał w międzynarodowej przestrzeni powietrznej z kontynentalnej części RF do Obwodu Królewieckiego. Samolot leciał bez planu lotu, bez włączonego transpondera radarowego i bez łączności radiowej z RSVC. AN-72 leciał w międzynarodowej przestrzeni powietrznej z Obwodu Królewieckiego RF do kontynentalnej części RF. Samolot leciał bez planu lotu, z włączonym transponderem i w kontakcie radiowym z RSVC.

Str. opr. Apolinary Klonowski na podst.: BNS, PAP, mat. pras., inf. wł., KAM; Fot. EPA-ELTA, LAKD; Masz newsa? Skontaktuj się z dziennikarzem: a.klonowski@kurierwilenski.lt

Choroby układu krążenia: jak się przed nimi uchronić?

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) aż 80 proc. wszystkich zawałów serca i udarów mózgu można uniknąć. Kluczem do sukcesu jest wiedza na temat tego, co zwiększa ryzyko wystąpienia chorób układu krążenia, abyś mógł kontrolować to, na co masz wpływ.

TWÓRZMY
zdrowotnie korzystne
NAWYKI!

Prof. Olivija Dobilienė, kierowniczka Oddziału Choroby Nierodnorodnej Serca w Klinice Kardiologii w Kownie, wyjaśnia, jak kontrolować główne czynniki ryzyka, kiedy zasięgnąć porady u specjalisty i co nowoczesna technologia może dla nas zrobić.

JAKIE SĄ GŁÓWNE CZYNNIKI RYZYKA?

Według prof. Dobilienė, głównymi czynnikami ryzyka chorób sercowo-naczyniowych są wysokie ciśnienie krwi, niezdrowa dieta, wysoki poziom cholesterolu, cukrzyca, zanieczyszczenie powietrza, otyłość, palenie tytoniu, choroby nerek, brak aktywności fizycznej, nadmierne spożycie alkoholu i stres.

„Istnieje szereg czynników ryzyka chorób sercowo-naczyniowych, na które możemy wpływać, takich jak czynniki zachowania: palenie tytoniu, brak aktywności fizycznej, nadmierne spożycie alkoholu, wysokie spożycie soli kuchennej. Istnieją też czynniki metaboliczne: nieuregulowane i zbyt wysokie ciśnienie krwi, wysoki poziom glukozy, otyłość, wysoki poziom »złego« cholesterolu — czyli cholesterolu lipoprotein o niskiej gęstości (LDL) i cukrzyca. Ważne są również czynniki środowiskowe, takie jak zanieczysz-

Zdaniem prof. O. Dobilienė, większość zgonów z powodu chorób układu krążenia jest spowodowana czynnikami ryzyka, takimi jak wysokie ciśnienie krwi, wysoki poziom cholesterolu, otyłość lub cukrzyca **Fot. Freepik.com**

czenie powietrza i hałas” — wymienia lekarka.

ZALECENIA DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Według prof. Dobilienė większość zgonów z powodu chorób układu krążenia jest spowodowana czynnikami ryzyka, takimi jak wysokie ciśnienie krwi, wysoki poziom cholesterolu, otyłość lub cukrzyca. „Można im zapobiegać lub kontrolować je poprzez zmianę stylu życia, dietę, regularne ćwiczenia, zaprzestanie palenia tytoniu, kontrolowanie ciśnienia krwi, poziomu cholesterolu i cukru we krwi” — mówi medyk.

Zdrowa dieta powinna składać się z różnorodnej, nieprzetworzonej i świeżej żywności, w tym dużej

liczby owoców i warzyw, produktów pełnoziarnistych, orzechów i żywności o niskiej zawartości tłuszczów nasyconych, cukru i soli, zauważyła profesor. Należy unikać przetworzonej żywności i pić dużo wody.

Zalecana jest również aktywność fizyczna: „Dorośli (18-65 lat) i seniorzy (65 lat i starsi) powinni dążyć do wykonywania co najmniej 150 minut aktywności fizycznej o umiarkowanej intensywności lub co najmniej 75 minut aktywności fizycznej o dużej intensywności tygodniowo. Dzieci i młodzież powinny codziennie wykonywać co najmniej 60 minut umiarkowanej lub intensywnej aktywności fizycznej”.

8.>>

Dobilienė podkreśliła również, że leki kontrolujące ciśnienie krwi lub obniżające poziom cholesterolu powinny być przyjmowane regularnie, zgodnie z zaleconym schematem leczenia i z jasnym rozumieniem celów.

NATYCHMIASTOWE POSZUKIWANIE POMOCY JEST KLUCZOWE

Ostrzega, że choroby układu krążenia są zróżnicowane, a ich objawy również mogą się różnić. Kiedy dusznica bolesna (zespół spowodowany upośledzonym dostarczaniem składników odżywczych i tlenu do mięśnia sercowego) ma klasyczne objawy, diagnoza jest łatwa.

„Dławica piersiowa charakteryzuje się uciskiem, obrzękiem, tępy bólem za mostkiem lub po lewej stronie klatki piersiowej, który może rozprzestrzeniać się na lewe ramię, bark, szyję. Taki ból, wywołany wysiłkiem fizycznym lub stresem, trwa do 10-15 minut i ustępuje po zaprzestaniu wysiłku. Długotrwały ból z poceniem się, dusznością lub ogólnym osłabieniem może wskazywać na rozwijający się zawał mięśnia sercowego. W takim przypadku należy natychmiast wezwać karetkę pogotowia” — podkreśla prof. Dobilienė, do-

dając, że po osiągnięciu pewnego wieku należy przeprowadzać regularne badania kontrolne.

Program profilaktyki chorób sercowo-naczyniowych dla mężczyzn i kobiet w wieku od 40 do 60 lat pomaga zidentyfikować osoby o podwyższonym ryzyku chorób sercowo-naczyniowych. Zachęca ich to do wprowadzenia zmian w stylu życia, które mogą prowadzić do leczenia w przypadku wykrycia problemów zdrowotnych: „Profilaktyczne badania przesiewowe są niezbędne dla osób z niekorzystnymi predyspozycjami genetycznymi, takimi jak krewni pierwszego stopnia z historią choroby wieńcowej, zawału mięśnia sercowego lub nagłej śmierci u kobiet poniżej 65. roku życia i mężczyzn poniżej 55. roku życia”.

INNOWACYJNE TECHNOLOGIE RATUJĄ SYTUACJĘ

Dobilienė mówi, że obecnie innowacyjne technologie odgrywają ważną rolę w badaniu i leczeniu układów krążenia. Inteligentne zegarki, telefony i urządzenia rejestrujące elektrokardiogram pomagają w ocenie parametrów sercowo-naczyniowych, takich jak częstość i częstotliwość tętna, zaburzenia rytmu serca, ciśnienie krwi i nasycenie krwi tlenem, powiedziała.

„Pacjenci mogą ocenić swoje tętno podczas uprawiania sportu lub innych aktywności fizycznych, zidentyfikować zaburzenia rytmu serca poprzez rozmowę z lekarzem i zapewnić kontrolę ciśnienia krwi. Mamy nadzieję, że w przyszłości będziemy również w stanie monitorować parametry krwi w ten sposób w celu monitorowania niewydolności serca i oceny ryzyka wystąpienia zawału mięśnia sercowego” — mówi profesor.

Emeryt mieszkający na Żmudzi, Vytas, podzielił się swoimi doświadczeniami zaprzyjaźnienia się z inteligentną technologią: „Moje wnuki podarowały mi smartwatch, abym mógł zawsze kontrolować ciśnienie krwi. Na początku myślałem, że to strata pieniędzy, nie byłem przyzwyczajony do noszenia zegarka przez cały czas”.

Starszy mężczyzna przyznał, że przez długi czas miał problemy z ciśnieniem krwi i musiał często je sprawdzać i zapisywać swoje odczyty na polecenie lekarza. Zegarek, jak powiedział, ułatwił mu to — teraz jest to znacznie szybsze i prostsze.

Zam. 2740

Projekt „Twórzmy korzystne dla zdrowia nawyki!” jest wspierany finansowo ze środków Państwowego Funduszu Wzmacniania Zdrowia Społecznego

Z 4 do 8 mld euro: Niemcy chcą zwiększyć wsparcie dla Ukrainy

Niemiecki rząd chce podwoić pomoc wojskową dla Ukrainy. Według informacji telewizji ARD, z kręgów komisji budżetowej Bundestagu koalicja SPD, Zielonych i FDP zgodziła się na zwiększenie wsparcia z 4 do 8 miliardów euro.

W czwartek komisja budżetowa ma głosować nad zwiększeniem pomocy dla Ukrainy. Wraz z planowanym zwiększeniem wsparcia wydatki na obronność wyniosłyby 2,1 proc. PKB, a deklarowanym celem krajów NATO jest wydawanie co najmniej 2 procent PKB na obronność każdego roku,

zauważa portal telewizji ARD. Niemcy nie osiągnęły tego celu w ostatnich latach. Od 2024 r. kwota ta ma zostać osiągnięta również przy pomocy tzw. specjalnego funduszu w wysokości 100 mld euro dla Bundeswehry.

Ekspert partii SPD ds. budżetu Andreas Schwarz powiedział gazecie „Bild am Sonntag”, że decyzja o zwiększeniu pomocy wojskowej dla Ukrainy jest „słuszna i ważna”. Oznacza to, że „niemiecka obietnica dla Ukrainy została poparta niezbędnymi pieniędzmi”.

Minister spraw zagranicznych Niemiec Annalena Baerbock

zapowiedziała w poniedziałek znaczne rozszerzenie wsparcia dla Ukrainy, nie podała jednak szczegółów. Podkreślając silną obecnie dyplomację kryzysową na Bliskim i Środkowym Wschodzie zauważyła, że „ważne jest również, abyśmy tu lokalnie stawiali czoła wyzwaniom geopolitycznym” — powiedziała polityk na spotkaniu ministrów spraw zagranicznych w Brukseli. „Nasze wsparcie zostanie znacznie rozszerzone w szczególności w przyszłym roku” — powiedziała szefowa MSZ.

Berenika Lemańczyk /PAP

Forum Wileńskie i polskie media u ministra kultury Kairysa

Apolinary Klonowski

W piątek 10 listopada odbyło się robocze spotkanie przedstawicieli Forum Wileńskiego oraz Stowarzyszenia Polskich Mediów na Litwie z ministrem kultury RL Simonasem Kairysem.

W gmachu ministerstwa dyskutowano o potrzebach polskich mediów oraz o błędach, których należałoby uniknąć przy budowaniu Funduszu Wspierania Mediów, który niedawno rozpoczął pracę.

W spotkaniu Forum Wileńskie reprezentowali: Beata Pietkiewicz, poseł na Sejm RL, Zygmunt Klonowski, wydawca „Kuriera Wileńskiego”, wydawca telewizji regionalnej BMTV Roman Gorecki-Mickiewicz, Edward Worszyński, radny rejonu święciańskiego oraz Rusłan Adaszkiewicz, doradca mera rejonu wileńskiego.

Stowarzyszenie Mediów Polskich na Litwie reprezentował prezes Walenty Wojniłło.

Spotkanie przebiegało w konstruktywnej atmosferze. Było niekrótkie, ponieważ omawiane problemy okazały się złożone.

Forum Wileńskie jak i Stowarzyszenie Mediów Polskich na Litwie zwróciło uwagę na problem faworyzowania języka rosyjskiego w komunikacji z mniejszościami narodowymi. Zaznaczono też, że zgubne jest wrzucanie Polaków, Ukraińców, Białorusinów i innych mniejszości do jednego worka jako „rosyjskojęzycznych”.

Uczestnicy spotkania jasno określili, że najsilniejszym napędem roli mediów jest ich jakość.

Minister Kairys wykazał się zrozumieniem dla problemów polskiej społeczności. Zgodził się również, że media polskiej mniejszości narodowej na Litwie są kluczowe dla przetrwania tej mniejszości, są także w interesie bezpieczeństwa Litwy. ■

Fot. Apolinary Klonowski

Minister Simonas Kairys wykazał się zrozumieniem, przedstawił także swoje stanowisko

Forum Wileńskie podkreśliło, że niektóre dotychczasowe praktyki mogą okazać się zgubne

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Forum Wileńskiego, Stowarzyszenia Mediów Polskich na Litwie oraz dziennikarze

Sejmowa konferencja nt. finansowania przez RL polskich mediów na Litwie

Apolinary Klonowski

Z inicjatywy posłanki Beaty Pietkiewicz i Europejskiej Fundacji Praw Człowieka (EFHR) przedstawiono problemy dotyczące finansowania mediów polskich na Litwie oraz dotychczas popełniane na tym polu błędy.

W konferencji udział wzięli: posłanka Beata Pietkiewicz, wtedy jeszcze przyszły prezes (teraz już prezes obecny) nowo powołanej Fundacji Wspierania Mediów Ruslanas Irži-kevičius, reprezentantka EFHR Agata Palińska, prezes Federacji Polskich Mediów na Wschodzie Rajmund Klonowski, wydawca regionalnej telewizji BMTV Roman Gorecki-Mickiewicz, redaktor naczelny „Kuriera Wileńskiego” Robert Mickiewicz oraz wydawca „Kuriera Wileńskiego” Zygmunt Klonowski.

Konferencję otworzyła Beata Pietkiewicz. Powitawszy zebranych, posłanka przekazała głos Agacie Palińskiej. Prawniczka zwróciła uwagę na kwestie jurysdykcyjne dotyczące tego, że Litwa jest zobowiązana do wspierania prasy i mniejszości narodowych umowami międzynarodowymi i że wiele kwestii pozostaje nierozwiązanych.

LITWA MOŻE BRAC PRZYKŁAD Z EUROPY

Następnie głos zabrał Rajmund Klonowski. Podkreślił, że nie może być zgody na priorytetyzowanie języka rosyjskiego we wspieraniu mniejszości narodowych, ponieważ oficjalną doktryną Federacji Rosyjskiej jest uznawanie za strefę wpływu krajów, gdzie występuje język rosyjski.

„Trzeba wspomnieć dobre praktyki z Europy, praktycznie we wszystkich krajach Europy prasa mniejszości narodowych jest finansowana. Niemcy finansują gazetę duńską, Dania wspiera niemiecką gazetę w południowej części kraju, Czechy

We czwartek 9 listopada w gmachu Sejmu Republiki Litewskiej odbyła się konferencja ważna dla społeczności Polaków na Litwie.

Uczestnicy konferencji szeroko omówili realia polskich mediów na Litwie, ale także kontekst międzynarodowy **Fot. Apolinary Klonowski**

finansują polską gazetę. Co ważne, Polska finansuje dwutygodnik »Aušra«, który od Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, jako wsparcie strukturalne, otrzymuje ok. 100 tys. euro rocznie. Mamy nadzieję, że Litwa będzie przestrzegać swoich zobowiązań i względem Polski, i względem Unii Europejskiej i Umowy ramowej o ochronie mniejszości narodowych, ale przede wszystkim względem własnych obywateli” — zaznaczył Rajmund Klonowski.

700 LAT HISTORII POLAKÓW NA LITWIE

Zauważył też, że Polacy na Litwie nie są nowymi przybyszami, ale mają wielowiekową historię.

„Polacy liczą dziś 700 lat od pierwszych wzmianek w źródłach historycznych. To są listy Giedymina, który pisał do Europy Zachodniej, że na tych ziemiach jest język polski, są mieszkańcy posługujący się tym językiem. Uważamy, że nasz język i kultura czynią Litwę bogatszą i bezpieczniejszą” — zaznaczył.

„Liczymy, że zostanie zatrzymane wykonywanie tej polityki, która jest nastawiona nie tylko na rusyfikację nas za nasze własne pieniądze, ale też ma antypaństwowy charakter.

Zauważamy, że fundusz (nowo powołany Fundusz Wspierania Mediów — przyp. red.) otrzymał mniej pieniędzy niż było obiecane przed przyjęciem ustawy i duża część może znów wypłynąć nie na pracę redakcji, bo Poczta Litwy korzystając z położenia quasi-monopolistycznego, nieuzasadnienie podnosi cenę dostarczania gazety do miejscowości wiejskich. Zwracamy uwagę, że takie działania, którymi jedną ręką wsparcie jest dawane, a drugą natychmiast zabierane, to nie jest wsparcie, to kpina. Takie praktyki również nie będą skuteczne” — podkreślił Klonowski.

Następnie głos zabierali Roman Gorecki-Mickiewicz, Robert Mickiewicz, Zygmunt Klonowski i Ruslanas Irži-kevičius, który podkreślał, że ważne jest, aby o tych problemach mówić, aby mieć wgląd w występujące trudności.

Konferencja przebiegła w konstruktywnej atmosferze, przepływ wcale nie takich oczywistych wniosków był płynny. Można traktować to wydarzenie jako nadzieję na lepszą współpracę Republiki Litewskiej z mediami swoich obywateli narodowości polskiej. ■

Trwa XI Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Wileńskie Spotkania Sceny Polskiej”

Już po raz jedenasty odbywa się najważniejszy festiwal teatralny prezentujący polskie zespoły teatralne spoza Macierzy.

Ilona Lewandowska

Uroczyste otwarcie wydarzenia odbyło się na jednej z najważniejszych w historii polskiego teatru scen teatralnych — w Teatrze na Pohulance, czyli obecnie Wileńskim Teatrze Starym.

Jak zwykle otwarcie festiwalu nastąpiło na dźwięk dzwonka, którym tym razem wspólnie zadzwonili przyjaciele i goście Polskiego Teatru „Studio”: Mikołaj Falkowski, prezes Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”, Konsul RP Irmina Szmalec, przewodniczący Rady Polonii Świata Jarosław Narkiewicz, dyrektorka Instytutu Teatralnego Elżbieta Wrotnowska-Gmyz, zastępca dyrektora Instytutu Rozwoju Języka Polskiego Jacek Janowiak i przedstawiciel MSZ RP Zbigniew Ciosek.

Przez lata otwarcia festiwalu dokonywała zmarła w czerwcu tego roku Barbara Borys-Damięcka, senator RP i przyjaciółka polskiego teatru na Litwie. Podczas otwarcia jej pamięć uczczono minutą ciszy.

ODZNACZANIA DLA ZASŁUŻONYCH

Spektaklem otwierającym festiwal była „Noc Helvera” według Ingmara Villqista w reżyserii Jonasa Vaitkusa, w którym wystąpili Agnieszka Rawdo i Edward Kiejzik.

Wieczorem, w kawiarni „Sakwa”, tuż przed koncertem wiceminister kultury i dziedzictwa narodowego RP Wanda Zwinogrodzka wręczyła medale „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” — odznaczenia nadawane przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego osobie lub instytucji wyróżniającej się w dziedzinie twórczości artystycznej, działalności kulturalnej lub ochronie kultury i dziedzictwa narodowego. Srebrny medal otrzymała Lila Kiejzik, natomiast brązowy — jej syn i dyrektor Polskiego Teatru „Studio” Edward Kiejzik.

Odznakę honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” przyznawaną

Jak zwykle otwarcie festiwalu nastąpiło na dźwięk dzwonka, którym tym razem wspólnie zadzwonili przyjaciele i goście Polskiego Teatru „Studio”

osobom wyróżniającym się w twórczeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury otrzymały — aktorka Alina Masztaler i pianistka Jurgita Umaraitė, zaś dyplom uznania ministra trafił do choreografki Marty Ingaunė.

ZRÓŻNICOWANA OFERTA

W tym roku na Wileńszczyźnie występują artyści z USA, Anglii, Szkocji, Czech, Ukrainy, Niemiec, Litwy i Polski. Festiwal odbywa się aż w sześciu lokalizacjach, nie tylko w Wilnie, ale także w rejonie wileńskim, w Rudominie, Zujunach i Trokach.

W festiwalowej ofercie znaleźć można wiele spektakli dla dorosłych i dla dzieci, a także koncerty, warsztaty czy wystawę krakowskich akwarelistów w Galerii Fojė w Trokach, która właśnie rozpoczęła działalność w nowej lokalizacji — w budynku zabytkowej plebanii tuż obok trockiej bazyliki.

Tegoroczne święto przypada na czas wyjątkowy, jakim jest dla Polaków dzień 11 listopada. Uczestnicy festiwalu mieli okazję wziąć udział w

uroczystościach na Rossie, przy Mauzoleum Matki i Serca Syna, co było niemałym wydarzeniem.

Festiwalowi po raz drugi towarzyszy zjazd Unii Teatrów Polskich poza Polską, której powstanie zainicjowała Fundacja Pomysłodalnia.

TRADYCJA CIESZĄCA SIĘ DUŻĄ POPULARNOŚCIĄ

Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Wileńskie Spotkania Sceny Polskiej” ma już długą tradycję i cieszy się dobrą renomą, o czym świadczy duża liczna zgłoszeń ze strony teatrów i zainteresowanie widowni.

— Ważne, że to, co zaczęłam w 1994 r. w bardzo małym składzie, rozwinęło się, wyrosło i teraz widzimy przed sobą teatry, które współpracują, tworzą i żyją nadal teatralną duszą. Mamy XXI wiek, który już, jak widzimy, jest nielekki, ale cieszy, że teatr nadal w większości wypadków kształci, uczy języka literatury, uczy historii i najważniejsze: teatr nadal pozostaje sztuką szlachetną i potrzebną.

12.>>

To jest piękne — mówi Lila Kiejzik, dyrektorka artystyczna Polskiego Teatru „Studio” w Wilnie oraz pomysłodawczyni i dyrektorka festiwalu.

Jak zauważyła Lila Kiejzik, tegoroczne wydarzenie jest pierwszym tak dużym festiwalem po pandemii.

— Na taką skalę po raz ostatni organizowaliśmy festiwal w 2019 r. Pandemia nie przekreśliła kolejnej edycji w 2021 r., ale z konieczności musiała być ona znacznie skromniejsza. Tegoroczny festiwal to powrót do dawnej formuły, którą możemy realizować dzięki wielu instytucjom, które wspierają nasz teatr i którym jestem bardzo wdzięczna — podkreśla Kiejzik.

Projekt jest dofinansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów RP w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2023”.

Patronat honorowy ministra kultury i dziedzictwa narodowego prof. Piotra Glińskiego

Patronat honorowy J.E. Nadzwyczajnego i Pełnomocnego Ambasadora RP na Litwie Konstantego Radziwiłła

Organizator:

Polski Teatr „Studio” w Wilnie

Współorganizator: Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego, TVP Wilno

Sponsorzy: Kancelaria Prezesa Rady Ministrów RP w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego, TVP Wilno, Departament Mniejszości Narodowych przy Rządzie RL, restauracja „Sakwa”, Orlen Lietuva, Arvitra, rms Rational Market Solution.

Partnerzy: Ambasada RP w Wilnie, Instytut Polski w Wilnie, Galeria Fojė, Fundacja Pomysłodalia, Dom Kultury Polskiej w Wilnie, Samorząd Rejonu Wileńskiego, Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego, Wielofunkcyjny Ośrodek Kultury w Rudominie, Centrum Kultury w Nowej Wilejce, Centrum Kultury w Solecznikach, Gimnazjum w Zujunach, Muzeum Historyczne w Trokach, Adamos. ■

Fot. Ričardas Grigas

Spektaklem otwierającym festiwal była „Noc Helvera” według Ingmara Villqista w reżyserii Jonasa Vaitkusa, w którym wystąpili Agnieszka Rawdo i Edward Kiejzik

Wieczorem, w kawiarni „Sakwa”, tuż przed koncertem wiceminister kultury i dziedzictwa narodowego RP Wanda Zwinogrodzka wręczyła odznaczenia

Srebrny medal „Gloria Artis” otrzymała Lila Kiejzik, brązowy — Edward Kiejzik, a Odznakę honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” — Alina Masztaler i Jurgita Umaraitė

„Kresy 2023” – promocja polskiej poezji

Krajowe eliminacje XXXII Konkursu Recytatorskiego im. A. Mickiewicza „Kresy 2023” odbyły się 9 listopada w Domu Kultury Polskiej w Wilnie.

Justyna Giedrońc

Po całodniowych przesłuchaniach 80 uczestników komisja wyłoniła zwycięzców w czterech kategoriach.

Najlepsi recytatorzy z najstarszej kategorii wiekowej — Tomasz Sidorowicz z Gimnazjum im. J. I. Kraszewskiego w Wilnie oraz Donata Sawaniawicziute z II Szkoły Podstawowej im. Cz. Miłosza w Pakienie, będą reprezentować Litwę na finałowych spotkaniach Konkursu Recytatorskiego im. Adama Mickiewicza „Kresy 2023” w Białymstoku. Na liście rezerwowych znalazła się Maria Magdalena Mironczik z Gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Landwarowie, która otrzymała wyróżnienie w czwartej kategorii wiekowej.

FLAGOWY KONKURS RECYTATORSKI

Ogółem w tegoroczną edycję przedsięwzięcia zaangażowało się około 850 uczniów polskich szkół Wilna i Wileńszczyzny.

— Poczynając od eliminacji klasowych, poprzez eliminacje szkolne, rejonowe, miejskie po eliminacje centralne, które odbyły się w Domu Kultury Polskiej. Udział w nich wzięło 80 uczniów szkół z Wilna, rejonów wileńskiego, sołecznickiego oraz trockiego. Popularność przedsięwzięcia rośnie z roku na rok. „Kresy” nadal można nazywać flagowym konkursem recytatorskim — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Krystyna Dzierżyńska, prezes Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”.

RECYTACJE OCENIAŁA KOMISJA

Zgodnie z zasadami konkursu podczas oceniania recytacji komisja brała pod uwagę dobór repertuaru, interpretację utworów, technikę i wyrazistość wymowy oraz ogólny wyraz artystyczny.

Przewodniczącą komisji była Anna Kietlińska, prezes Podlaskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota

Donata Sawaniawicziute i Tomasz Sidorowicz będą reprezentować Litwę na finałowych spotkaniach Konkursu Recytatorskiego im. Adama Mickiewicza „Kresy 2023” w Białymstoku **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Polska” w Białymstoku. W skład komisji weszli: Magdalena Kruszyńska-Sosnowska, instruktorka teatralna, animatorka kultury z Białegostoku, Irena Litwinowicz, reżyserka, kierownik artystyczna Teatru Polskiego w Wilnie, Henryk Mażul, znany wileński poeta i dziennikarz, Czesława Osipowicz, polonistka, emerytowana nauczycielka języka polskiego w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie.

— Mieliliśmy honorowego gościa — swoją obecnością zaszczycił nas pan Jacek Janowiak, wicedyrektor Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego. Był pełen podziwu dla naszej młodzieży — zaznacza Krystyna Dzierżyńska.

FINAŁ KONKURSU

Rozmówczyni podkreśla, że konkurs jest wyjątkową szansą na poznanie i zgłębianie poezji polskiej.

— Oprócz tego promuje również szkołę polską, pokazuje, że dzieci nie tylko się uczą konkretnych przed-

miotów, ale również, że trwa praca pozalekcyjna w szkołach. Przygotowanie recytatora do udziału w konkursie to trud ucznia, nauczyciela, jak też rodziców. Takie współdziałanie jest niezwykle ważne i bardzo byśmy chcieli je kontynuować. Mamy nadzieję, że nasi zwycięzcy będą godnie reprezentowali Litwę na konkursie „Kresy 2023” w Białymstoku — mówi prezes „Macierzy Szkolnej”, organizatora konkursu.

Finał prestiżowego konkursu recytatorskiego dla Polaków mieszkających poza granicami Polski odbędzie się w dniach 4–9 grudnia.

Konkurs Recytatorski im. Adama Mickiewicza dla Polaków z Zagranicy „Kresy” to jedyne na świecie przedsięwzięcie, które od 1991 r. promuje polską poezję wśród Polaków mieszkających poza granicami Polski. Dzieci, młodzież i dorośli z kilkunastu krajów przygotowują repertuar i doskonalą swój warsztat recytatorski, by później zmierzyć się z sobą, tekstem i sceną. ■

WYNIKI W ELIMINACJACH CENTRALNYCH KONKURSU RECYTATORSKIEGO „KRESY 2023” w Wilnie

KATEGORIA I (DO LAT 7)

Lp.	Imię i nazwisko uczestnika	MIEJSCE	SZKOŁA	Nauczyciel-Instruktor
1.	Amelia Piłat	I	Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w Wilnie	Barbara Zinkiewicz
2.	Dominika Szluinska	I	Gimnazjum im. św. St.Kostki w Podbrzeziu	Krystyna Radzewicz
3.	Orest Balke	II	Szkoła-Przedszkole „Wilia” w Wilnie	Danuta Suszczenkoviene
4.	Sofia Kondratowicz	III	Szkoła-Przedszkole „Wilia” w Wilnie	Łucja Gornatkiewicz
5.	Gabriela Tyszkiewicz	WYRÓŻNIENIE	Gimnazjum im. ks. P. K. Brzostowskiego w Turgielach	Alicja Staszewska
6.	Adam Jurgo	WYRÓŻNIENIE	Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Solecznikach	Ingrida Staniulienė
7.	Beniamin Bortkiewicz	WYRÓŻNIENIE	Gimnazjum im. św. Jana Bosko w Egliszkach	Grażyna Sankowska-Bersekierska

KATEGORIA II (OD LAT 8 DO 12)

Lp.	Imię i nazwisko uczestnika	MIEJSCE	SZKOŁA	Nauczyciel-Instruktor
1.	Maja Błaszkiwicz	I	Progimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie	Lilia Tomaszewicz
2.	Jan Benedykt Józef Rudnicki	II	Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w Wilnie	Alicja Rosowska
3.	Damian Mazajło	III	Szkoła Podstawowa im. Cz. Miłosza w Pakienie	Olga Wołkowska
4.	Dawid Masalskij	WYRÓŻNIENIE	Gimnazjum w Grygiszkach	Eliza Paszkiewicz
5.	Magda Danielė	WYRÓŻNIENIE	Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Solecznikach	Wiesława Komuliubienė
6.	Oliwia Sieniuc	WYRÓŻNIENIE	Szkoła Podstawowa im. Cz. Miłosza w Pakienie	Irena Korwiel
7.	Uljana Jonytė	WYRÓŻNIENIE	Gimnazjum im. St. Kostki w Podbrzeziu	Jolanta Markowska
8.	Amelia Kozakovaitė	WYRÓŻNIENIE	Szkoła Podstawowa im. św. F. Kowalskiej w Rzeszy	Justina Breive

KATEGORIA III (OD LAT 13 DO 15)

Lp.	Imię i nazwisko uczestnika	MIEJSCE	SZKOŁA	Nauczyciel-Instruktor
1.	Julia Celestyna Turowska	I	Gimnazjum w Ejszyszkach	Wacława Iwanowska
2.	Marcin Logaczow	II	Filia Gimnazjum im. S. Batorego w Ławaryszkach – Szkoła-Centrum Wielofunkcyjne w Mościszkach	Danuta Czerniawska
3.	Tomasz Suckiel	III	Gimnazjum w Ejszyszkach	Alicja Turowska
4.	Tomasz Zdanowicz	WYRÓŻNIENIE	Gimnazjum im. Wł. Syrokomli w Wilnie	Wiesława Gawerska-Żwirblis
5.	Amelia Maconko	WYRÓŻNIENIE	Gimnazjum im. L. Komolowskiego w Połukniu	Grażyna Paulauskiene
6.	Izabela Uczkuronytė	WYRÓŻNIENIE	Gimnazjum w Ejszyszkach	Wacława Iwanowska
7.	Edwinas Siemionowas	WYRÓŻNIENIE	Szkoła Podstawowa im. Cz. Miłosza w Pakienie	Olga Wołkowska
8.	Beata Szczerbuk	WYRÓŻNIENIE	Gimnazjum im. St. Moniuszki w Kowalczukach	Lucja Podworska

KATEGORIA III (OD LAT 16)

Lp.	Imię i nazwisko uczestnika	MIEJSCE	SZKOŁA	Nauczyciel-Instruktor
1.	Tomasz Sidorowicz	I	Gimnazjum im. Józefa Kraszewskiego	Regina Paszuta
2.	Donata Swaniawiciutie	II	Szkoła Podstawowa im. Cz. Miłosza w Pakienie	Alina Sawanewicziene
3.	Maria Magdalena Mironczik	WYRÓŻNIENIE	Gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Wilnie	Lilia Kondratowicz

Na Białostockich Spotkaniach „KRESY 2023” w Białymstoku w dn. 4-9 XII 2023 r. Litwę reprezentować będą:

1. Tomasz Sidorowicz
2. Donata Sawanawiciutie

Miejsce rezerwowe:

1. Maria Magdalena Mironczik

Informacja organizatorów

Kukliansky o Żydach na Litwie: fizycznie nikt nas nie chroni

Atak Hamasu na Izrael i późniejsza operacja wojskowa izraelskich sił zbrojnych wywołały falę antysemityzmu na świecie i w Europie. Przewodnicząca Litewskiej Wspólnoty Żydowskiej Faina Kukliansky twierdzi, że na Litwie Żydzi na razie czują się bezpiecznie.

Antoni Radczenko

Niemiecki dziennik „Bild”, w ubiegły czwartek, podał, że wspólnota żydowska w Monachium zaapelowała, aby żydowski tygodnik „Juedische Allgemeine”, w celach bezpieczeństwa był wysyłany prenumeratom w neutralnych kopertach. „Polityka i społeczeństwo w Niemczech muszą pokazać, że wielkie słowa w walce z nienawiścią do Żydów są czymś więcej niż tylko słowami. Wielu Żydów słyszy obietnice, ale nic nie zmienia się na lepsze” — cytuje oświadczenie wspólnoty dziennik.

POWTÓRKA Z ROKU 1938

Antysemityzm, w każdej formie potępił kanclerz Niemiec Olaf Scholz. „Nie powinno mieć znaczenia czy antysemityzm jest motywowany politycznie, czy religijnie, czy pochodzi z lewicy, czy z prawicy, czy ukrywa się pod postacią sztuki, czy dyskursu akademickiego, czy rozwija się tu od wieków, czy przybywa do kraju z zewnątrz” — oświadczył podczas obchodów upamiętniających ofiary „nocy kryształowej” polityk. Noc kryształowa to pierwszy masowy pogrom na terenie III Rzeszy zainicjowany przez władzę, który odbył się z 9 na 10 listopada 1938 r. Uważa się, że to wydarzenie zapoczątkowało Holocaust.

„Żyjemy teraz w 1938 roku. W tamtych czasach w Niemczech musieliśmy starać się nie zwracać na siebie uwagi w obawie przed rozpoznaniem lub atakiem. Nazistowskie »brunatne koszule« polowały na Żydów. Co zrobili 7 października? Polowali na Żydów, a teraz Żydzi w Europie muszą starać się nie zwracać na siebie uwagi. Jesteśmy świadkami powtórki z historii” — oświadczył w rozmowie z „Daily Telegraph” brytyjsko-izraelski 99-letni dziennikarz Walter Bingham, który osobiście przeżył Holocaust. Natomiast w Paryżu 14-letni Syryjczyk zaatakował rabina. Rabin nie doznał większych obrażeń, a napastnik został zatrzymany. Od 7 października, czyli od ataku Hamasu na terytorium Izraela, we Francji doszło do 1 159 aktów antysemickich, czyli trzy razy więcej niż w ciągu całego roku minionego.

„To, czego brakuje w społeczeństwie, to informacji dotyczącej historii Palestyny i Izraela” — mówi Faina Kukliansky **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Premier Kanady Justin Trudeau w ubiegłym tygodniu oświadczył, że poziom antysemityzmu w kraju jest zatrważający. Polityk odnotował między innymi rzucony koktajl Mołotowa w synagogę oraz wysyłane groźby pod adresem żydowskich firm i przedszkoli. „To musi się skończyć. To nie reprezentuje nas jako Kanadyjczyków. To jest coś, czego nie akceptujemy w Kanadzie, kropka” — zapewnił premier.

BRAK INFORMACJI O IZRAELU

Na Litwie antysemickich przypadków w tym okresie nie odnotowano.

— Mielismy jedną propalestyńską manifestację, ale większych antysemickich wypadków nie odnotowaliśmy. Nie było też ze strony muzułmanów żadnych skierowanych wobec Żydów przypadków agresji. Na razie też nie mamy żadnych tego typu sygnałów. Oczywiście, jak sytuacja się będzie rozwijała dalej, trudno powiedzieć. Fizycznie nikt nas nie chroni. Wszystkie obiekty, takie jak synagoga, są chronione na nasz koszt i przez naszych ludzi, którzy nie mają odpowiednich szkoleń. Podtrzymujemy kontakt z litewskim MSW. Mamy kontakt z izraelskimi służbami bezpieczeństwa. Konsultujemy się z nimi i oni nas konsultują, co mamy robić w określonych okolicznościach.

16.>>

Dotychczas rzeczywistych zagrożeń nie było — informuje „Kurier Wileński” przewodnicząca Litewskiej Wspólnoty Żydów Faina Kukliansky.

Zdaniem rozmówczyni społeczeństwu Litwy brakuje podstawowej informacji dotyczącej konfliktu palestyńsko-izraelskiego.

— To, czego brakuje, moim zdaniem, to informacji dotyczącej historii Palestyny i Izraela. Jak powstało państwo Izrael? Jak powstała Strefa Gazy? Jaki jest wpływ Jordanii na sytuację? Ci, którzy manifestują swą sympatię wobec Palestyny, mają do tego pełne prawo. To jest część praw człowieka. Tym niemniej gwarantuję, że ci ludzie nie mają pełnej wiedzy o sytuacji. Tak jak wielu nic nie wie o tunelach, które są tworzone na przykład pod szpitalami. Chciałabym im dostarczyć więcej informacji. Informacji historycznej o Izraelu i Palestynie — oświadcza Kukliansky.

KONTAKTY Z TATARAMI

Niestety, podkreśliła szefowa wspólnoty żydowskiej, litewskiemu społeczeństwu nie udało się do końca wyzbyć antysemityzmu.

— Mówimy w ten sposób, kiedy pojawia się jakiś nowy temat i równoległe pojawia się antysemityzm. Kiedy pojawia się jakaś informacja dotycząca Żydów, to od razu się pojawiają antysemityczne komentarze. Na szczęście nie ma przejawów fizycznej przemocy. Te wszystkie obraźliwe działania są rozpowszechniane w Internecie. Bardzo często widzimy tam próby negowania Holokaustu, a co za tym idzie, również negacji państwa Izrael. Bo odmawianie prawa Izraela do istnienia jest jedną z form antysemityzmu. Z czymś takim mamy do czynienia cały czas. Tutaj bardzo ważną kwestią jest, jaka ma być reakcja. Jeśli zaczynamy odpowiadać na tego typu komentarze, to zwyczajnie grzęźniemy w bezsensownej dyskusji, która nam nic nie daje. Oczywiście zawsze zgłaszamy takie przypadki policji. Czasami dochodzenia są wszczynane, czasami nie. Do sądu trafiła na razie tylko jedna sprawa — opowiada rozmówczyni.

Litewska wspólnota żydowska podtrzymuje relacje również z miejscowymi muzułmanami.

Wojna Izraela z Hamasem wywołała falę antysemityzmu w całej Europie
Fot. EPA-ELTA

— Podtrzymujemy kontakt z miejscowymi muzułmanami. Z Tatarami, którzy przybyli na Litwę mniej więcej w tym samym czasie, co Żydzi. Nie mamy żadnych dyskusji między Koranem, a naszym Starym Testamentem. O ile miałam kontakty z nimi, to zawsze nasze relacje opierały się na wzajemnym szacunku. Pod względem religijnym nie mamy żadnych problemów — mówi Faina Kukliansky.

W ramach ataku Hamasu do Strefy Gazy zostało uprowadzonych 242 zakładników. 7 listopada na Białym Moście w Wilnie została zamonto-

wana instalacja, której celem było wyrażenie solidarności z porwanymi. „Czasami mamy do czynienia z nieporozumieniami. Walczymy z Hamasem, a nie z Palestyńczykami. Niestety wojna odbywa się w Strefie Gazy, która jest mocno zaludniona. Czasami wywiera się na nas nacisk, aby przerwać ogień. Nie rozumiejąc, że to jest jedyne narzędzie Izraela zapewniające powrót tych ludzi do domu” — oświadczyła uczestnicząca w akcji ambasadorka Izraela Hadas Wittenberg Silverstein.

TVP
WILNO

■ Rys. Władysław Mickiewicz

Luksusowe auta omijały sankcje. Z Litwy do Rosji już nie wjadą

Honorata Adamowicz

Litewskie służby celne we współpracy z LTG Cargo, spółką transportu towarowego Grupy Kolei Litewskich, przeprowadziły badanie, które wykazało, że prawie co drugi luksusowy samochód eksportowany z UE do krajów trzecich trafiał na rynek rosyjski.

W ciągu trzech miesięcy przez kraje UE do Rosji wjechały samochody o łącznej wartości 43 mln euro.

ANALIZA EKSPORTU

„W czerwcu, lipcu i sierpniu 2023 r. litewskie służby celne przeprowadziły dochodzenie w sprawie luksusowych samochodów eksportowanych przez kraje UE do krajów trzecich. Przeprowadzono analizę eksportu samochodów o wartości 50 tys. euro lub więcej do krajów trzecich przez urzędy celne Republiki Litewskiej. Analiza wykazała, że większość samochodów po odprawie celnej w kraju trzecim takim jak Białoruś, Kazachstan, Kirgistan, Uzbekistan, Tadżykistan, Gruzja, Turkmenistan była transportowana i rejestrowana w Rosji” — poinformowano „Kurier Wileński” w Departamencie Celnym.

W ramach wewnętrznego dochodzenia sprawdzono wiarygodność informacji dotyczących 447 luksusowych samochodów osobowych przewożonych przez dziewięciu klientów. Na podstawie zebranych danych 75 z tych samochodów zostało zarejestrowanych w Rosji, a 55 samochodów wjechało do kraju agresora przez inne kraje. Nie udało się znaleźć danych na temat miejsca rejestracji 279 pojazdów. Wśród przewożonych pojazdów odnotowano takie marki jak Mercedes-Benz, Porsche, Cadillac. Ustalono, że w możliwy schemat obchodzenia sankcji były zaangażowane cztery firmy.

OBEJŚCIE SANKCJI

„Łączna wartość samochodów wywiezionych do Rosji i tam zarejestrowanych wynosi 43 030 897 euro.

Niemal co drugi luksusowy samochód eksportowany z UE do krajów trzecich trafiał następnie na rynek rosyjski. Pozwoliło to obejść sankcje zakazujące bezpośredniej lub pośredniej sprzedaży, dostawy, przekazywania lub eksportu samochodów osobowych do Rosji” — poinformowano nas w Departamencie Celnym.

Koleje Litewskie podały, że od 1 grudnia nie będą akceptować wszystkich wniosków o przewóz towarów do krajów trzecich. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na samochody wyprodukowane w ciągu ostatnich pięciu lat, których wartość przekracza 50 tys. euro.

W ubiegłym roku UE zakazała sprzedaży towarów luksusowych do Rosji, w tym kawioru, kamieni szlachetnych, wyrobów kryształowych i pojazdów o wartości rynkowej przekraczającej 50 tys. euro.

BARDZIEJ RYGORYSTYCZNA KONTROLA DOKUMENTÓW

Departament Celnym Litwy zapowiedział już bardziej rygorystyczną kontrolę dokumentów nowych pojazdów przewożonych w tranzycie. Według

departamentu, litewskie służby celne podejmują obecnie dodatkowe środki w celu wzmocnienia kontroli eksportu luksusowych samochodów do krajów trzecich. W przypadku pojazdów luksusowych będzie wymagane m.in. pisemne zobowiązanie od przewoźnika, iż auto nie zostanie sprzedane z naruszeniem sankcji międzynarodowych. Wzmocniona zostanie kontrola nie tylko deklaracji, ale także dokumentów towarzyszących towarom eksportowanym do Azji Środkowej i na Kaukaz Południowy. Litewskie organy celne prześlą informacje o możliwych przypadkach obchodzenia przepisów organom celnym krajów UE, które przeprowadziły kontrole celne i odprawy eksportowe, w celu dalszego zbadania i wzmocnienia kontroli eksportu, aby zmniejszyć ryzyko obchodzenia przepisów. Na Litwie odprawa celna będzie koncentrować się bardziej na weryfikacji autentyczności informacji zawartych w dokumentach przedłożonych organom celnym i autentyczności samych dokumentów i wymagać deklaracji producenta w przypadku eksportu samochodów do krajów trzecich. ■

W przypadku pojazdów luksusowych będzie wymagane m.in. pisemne zobowiązanie od przewoźnika, iż auto nie zostanie sprzedane z naruszeniem sankcji międzynarodowych **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Kandydaci do tytułu POLAK ROKU 2023

**ADAM
BŁASZKIEWICZ**

Dyrektor Gimnazjum
im. św. Jana Pawła II
w Wilnie

**ARTUR
LUDKOWSKI**

Dyrektor Domu Kultury
Polskiej w Wilnie, doradca
premier rządu RL

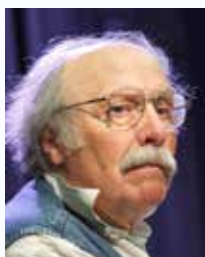
**ŁUKASZ
KAMIŃSKI**

Działacz społeczno-
kulturalny, animator
wydarzeń

**MICHAŁ
RUDNICKI**

Były wieloletni prezes
spółki Orlen Lietuva

**JERZY
KARPOWICZ**

Fotograf, członek
Światowego
Stowarzyszenia Artystów
Fotografików i Twórców
Audiowizualnych

**HENRYK
SIELEWICZ**

Astronom, fotograf,
odkrywca gwiazdy
„Siewewicz 1”

**DOMINIK
KUZINIEWICZ**

Wileński gawędziarz, słynny
Wincuk Bałbatunszczyk
z Pustaszyszek,
popularyzator folkloru

**MIROŚLAW
SZEJBAK**

Doktor nauk
matematycznych, prezes
Polskiego Teatru w Wilnie

**DANUTA
LIPSKA**

Malarka, prezes Twórczego
Związku Polskich Artystów
Malarzy na Litwie „Elipsa”

**KS. ANDRZEJ
SZUSZKIEWICZ**

Rektor Wileńskiego
Seminarium Duchownego,
wychowawca i nauczyciel
kleryków, rekolekcjonista

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” – „Polak Roku 2023”

Zgłaszany kandydat: _____

Imię, nazwisko: _____

Adres: _____

Telefon zgłaszającego: _____

Zgłoszenia (liczba kuponów nie jest ograniczona, w jednej kopercie może być dowolna liczba kuponów) prosimy nadsyłać do 31 grudnia br. na adres redakcji: Birbyniią g. 4a, 02121 Vilnius z dopiskiem „Polak Roku 2023”. Kuponów można również rzucać do specjalnej skrzynki, która jest umieszczona w recepcji Domu Kultury Polskiej w Wilnie.

Litwa nie pójdzie za przykładem Australii: e-papierosów w aptekach nie będzie

Honorata Adamowicz

Rząd zdecydował o odrzuceniu proponowanych zmian w ustawie o sprzedaży e-papierosów na receptę i w aptekach. Społeczność lekarzy rodzinnych nie popiera projektu, który miałby na celu zaangażowanie lekarzy w przepisywanie e-papierosów.

Tymczasem, Gintaras Karanda, szef Departamentu Kontroli Narkotyków, Tytoniu i Alkoholu, sądzi, że takie prawo ograniczyłoby korzystanie z papierosów elektronicznych przez dzieci i młodzież.

— Propozycja sprzedaży e-papierosów w aptekach i na receptę została źle zrozumiana. Nie proponujemy, żeby teraz wszystkie e-papierosy przenieść do aptek i tam je sprzedawać na receptę. E-papierosy w aptekach i na receptę mogłyby być sprzedawane, gdyby towary te zostały uznane za produkty lecznicze, tak jak teraz są gumy i plastry, które pomagają w rzuceniu palenia. Ale to tylko teoretyczna możliwość, dlatego proponuję całkowity zakaz ich sprzedaży na Litwie — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” zaznacza jeden z inicjatorów projektu, były minister zdrowia Aurelijus Veryga.

PRZYKŁAD AUSTRALII

Gintaras Karanda, uważa, że takie prawo ograniczyłoby korzystanie z papierosów elektronicznych przez dzieci i młodzież. — Litwa nie byłaby pierwszym krajem, który przyjąłby taki model. W Australii od 1 października 2021 r. sprzedaż e-papierosów zawierających nikotynę została zakazana w punktach sprzedaży. Wszystko zostało przeniesione do aptek, a nabyć e-papierosy można tylko posiadając receptę — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” szef Departamentu Kontroli Narkotyków, Tytoniu i Alkoholu. Tymczasem ministerstwo ochrony zdrowia poinformowało nas, że e-papierosy nie są uznawane

■ Międzynarodowe organizacje podkreślają szkodliwość i niezaprzeczalne skutki zdrowotne e-papierosów **Fot. Marian Paluszkiewicz**

przez Światową Organizację Zdrowia ani Komisję Europejską za papierosy, które przynoszą mniej szkód dla zdrowia lub pomagają w rzuceniu palenia. Wręcz przeciwnie: międzynarodowe organizacje podkreślają szkodliwość i niezaprzeczalne skutki zdrowotne e-papierosów. Więc traktowanie ich jako produktu na receptę (który jest wyraźnie szkodliwy dla zdrowia) i sprzedawanie w aptekach, nie tylko nie ma naukowego uzasadnienia, ale jest sprzeczne z ideą działalności lekarzy i aptek. Według resortu zdrowia, wprowadzałoby to także w błąd opinię publiczną co do celu i skutków zdrowotnych e-papierosów.

WŁAŚCIWY CEL, ALE NIEWŁAŚCIWY SPOSÓB

Alma Astafjeva, lekarka rodzinna, członkini Rady Związków Zawodowych Lekarzy Rodzinnych na Litwie w rozmowie z nami zaznacza, że społeczność lekarzy rodzinnych sprzeciwia się tej ustawie, która ma na celu zaangażowanie lekarzy w przepisywanie e-papierosów, ponieważ wszyscy

rozumiemy, że zadaniem lekarza jest leczenie, a e-papierosy wcale nie są sposobem leczenia.

— Celem tej ustawy jest zakaz sprzedaży e-papierosów, ale dokonuje się to w niewłaściwy sposób, poprzez zaangażowanie lekarzy. Często mamy wymagających pacjentów, którzy proszą o wszystko, czego chcą i piszą skargi, i możliwe, że lekarze będą po prostu zmuszeni do przepisywania tych elektronicznych papierosów. A jeśli u pacjenta rozwinie się nowotwór — winny będzie lekarz, który wypisał receptę na te papierosy. Używanie elektronicznych papierosów jest poważnym problemem i my, lekarze, zdajemy sobie z tego sprawę, ale medycy nie mogą być w to zaangażowani — mówi Alma Astafjeva.

Gdyby ustawa została zatwierdzona, stanowiłaby ona, że „papierosy elektroniczne i wkłady do nich mogą być sprzedawane wyłącznie w aptekach, zgodnie z wymogami przepisów regulujących działalność farmaceutyczną, i tylko wtedy, gdy papierosy elektroniczne i wkłady do nich zostaną sklasyfikowane jako produkty lecznicze lub refundowane pomoce medyczne”.

WOS 2023 Temat VII – Media

Prasa, radio oraz telewizja to środki masowego przekazu, z których korzystamy na co dzień. Media odgrywają kluczową rolę w dzisiejszym społeczeństwie.

Są nie tylko źródłem informacji, ale także wpływają na kształtowanie opinii publicznej, kreują trendy i pełnią rolę forum, na którym odbywa się debata społeczna.

SWOBODA I OBOWIĄZKI

W krajach demokratycznych media cieszą się szeroką swobodą, ale nie działają całkowicie poza zasadami. W przypadku Litwy, media operują w oparciu o kilka istotnych aktów prawnych, w tym ustawę o informowaniu społeczeństwa, ustawę o reklamie oraz ustawę o Krajowej Radiofonii i Telewizji. Ponadto, przedstawiciele mediów zobowiązani są do przestrzegania Kodeksu Etyki Dziennikarzy i Wydawców Litewskiego. Dla utrzymania odpowiednich standardów pracy mediów, istnieje również organ nadzorujący, tj. Komisja Etyki Dziennikarzy i Wydawców.

W związku z tym dziennikarze i wydawcy muszą przestrzegać zarówno praw autorskich, jak i obowiązku dostarczania prawdziwych informacji. Oczekuje się od nich, że w swoich relacjach będą rzetelni i obiektywni, choć wiadomo, że osiągnięcie całkowitej bezstronności w niektórych sytuacjach może być trudne. Niemniej jednak jako cechy dobrej informacji prasowej można wymienić atrakcyjny i klarowny tytuł oraz treść, która dostarcza istotnych i aktualnych informacji w sposób zwięzły, zawierający konkretne dane i liczby. Dzięki temu artykuł staje się zarówno ciekawy, jak i godny zaufania w oczach czytelników.

„CZWARTA WŁADZA”

W latach 60. XX wieku dokonał się przełom w dziedzinie środków masowej komunikacji, a przyspieszony rozwój nowoczesnych technologii informatycznych odegrał w nim kluczową rolę. Dzięki in-

nowacjom, takim jak sieci światłowodowe, technologia satelitarna, komputery osobiste i technologia wideo, pojawiły się wcześniej nieznanne formy mediów, nazywane „nowymi mediami”. Wśród tych nowych mediów znajdują się cyfrowe środki masowego przekazu, które rozwinęły się po upowszechnieniu telewizji: przede wszystkim Internet i nośniki danych takie jak CD-ROM i DVD. Nowe media charakteryzują się obfitością treści graficznych i dźwiękowych oraz interaktywnością, co oznacza możliwość aktywnego uczestnictwa i reagowania na przekazywane informacje. Internet wywarł olbrzymi wpływ na współczesną komunikację interpersonalną.

We współczesnym świecie, ogromny wpływ na różne aspekty życia społecznego, zwłaszcza w sferze polityki, wywierają media masowe. Często nazywane są one „czwartą władzą”, co podkreśla ich znaczenie obok trzech tradycyjnych gałęzi władzy: ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej. To media kontrolują informacje, które docierają do społeczeństwa, a także mogą nadzorować sferę po-

lityki, wydobywając na powierzchnię nieprawidłowości czy przypadki łamania prawa.

PLURALIZM MEDIÓW

Jednak w związku z ogromnym wpływem mediów na społeczeństwo, pojawia się pytanie o odpowiedzialność dziennikarzy i obiektywizm w przekazywaniu informacji. Dziennikarze powinni kierować się zasadami prawdy, obiektywizmu, uczciwości i szacunku. To oznacza, że informacje powinny być starannie zbierane i zweryfikowane, a dziennikarze nie powinni zniekształcać faktów ani pomijać innych punktów widzenia. Dziennikarze powinni być odporni na wpływy zewnętrzne, a ich głównym celem powinno być dobro odbiorców, którzy muszą być w stanie odróżnić fakty od opinii i komentarzy.

Aby zachować obiektywizm w przekazie informacji i chronić pluralizm mediów, istnieje konieczność utrzymania różnorodności źródeł informacji. Pluralizm mediów daje społeczeństwu możliwość wyboru spośród wielu źródeł i porównywania różnych punktów widzenia. ■

■ Autor ilustracji: methaphum / Adobe Stock

Rusza 4. edycja kampanii #KtoTyJesteś: webinarzy, konkurs, Rada Młodych

Dlaczego warto dbać i rozwijać znajomość języka polskiego, polskiej kultury i historii. Jakie realne korzyści przynosi dwujęzyczność. To główne tematy 4. edycji kampanii edukacyjnej #KtoTyJesteś adresowanej do Polonii i Polaków mieszkających poza granicami kraju.

#KTOTYJESTEŚ

ZADBAJ O JĘZYK POLSKI

Realizatorem działań jest Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego. Projekt jest finansowany przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego ze środków Ministra Edukacji i Nauki.

Głównym celem, organizowanej od 2018 roku, kampanii #KtoTyJesteś jest promocja dwujęzyczności oraz języka polskiego jako nośnika wartości i kultury.

Grupą docelową kampanii są Polonia i Polacy mieszkający poza granicami kraju — nauczyciele, uczniowie i rodzice.

WEBINARZY DLA NAUCZYCIELI

Kluczowym elementem kampanii będą webinarzy dla nauczycieli. Mają one na celu wspomóc efektywną i przyjazną edukację językowo-kulturową młodych Polaków za granicą. Istotnym wsparciem podczas dwóch spotkań online będą eksperci kampanii, którzy przybliżą nauczycielom nowoczesne, pozytywne i efektywne metody nauczania oraz podpowiedzą, w jaki sposób zainteresować młodego odbiorcę językiem, historią i kulturą kraju pochodzenia. Poprowadzi je, podobnie jak w poprzednim roku, Iwona Brzózka-Złotnicka — polonistka i ekspertka edukacyjna, popularyzatorka specjalizująca się w wykorzystaniu nowych technologii w procesie nauczania i uczenia się, silnie kojarzona z kampanią oraz nowoczesną działalnością edukacyjną.

■ Startuje 4. edycja kampanii edukacyjnej #KtoTyJesteś Fot. FPPnW

W tym roku odbędzie się także 2. edycja konkursu grantowego dla polskich szkół i placówek edukacyjnych działających za granicą. Zadaniem konkursowym będzie przygotowanie projektu edukacyjnego promującego język polski, a udział w rywalizacji będą mogły wziąć grupy projektowe składające się z uczniów oraz nauczycieli ze wszystkich klas szkół funkcjonujących poza krajem. Nagrodzone zostaną 4 najwyżej ocenione projekty.

Webinarzy zostaną zorganizowane na przełomie listopada i grudnia, a ich emisja odbędzie się na profilu kampanii na Facebooku.

Tytuły spotkań to:

- „Gry edukacyjne w nauczaniu dwujęzycznym: Jak tworzyć i wdrażać je w klasie?”
- „Film jako narzędzie: Wykorzystanie polskiego kina w edukacji”

„Cieszymy się, że po raz kolejny będziemy mieli okazję wesprzeć nauczycieli, przeprowadzając ich przez nowoczesne i skuteczne metody inspirowania językiem polskim, kulturą i dwujęzycznością. Pokażemy, jak efektywnie wykorzystywać gry edukacyjne czy filmy, aby uczynić proces nauki języka bardziej interesującym.

22.>>

Podpowiemy, jak przygotować angażujące ćwiczenia dostosowane do potrzeb konkretnych uczniów i które filmy czy klipy najlepiej nadają się do omawiania w klasie” — mówi Iwona Brzózka-Złotnicka.

KONKURS DLA SZKÓŁ

W tym roku odbędzie się także 2. edycja konkursu grantowego dla polskich szkół i placówek edukacyjnych działających za granicą. Zadaniem konkursowym będzie przygotowanie projektu edukacyjnego promującego język polski, a udział w rywalizacji będą mogły wziąć grupy projektowe składające się z uczniów oraz nauczycieli ze wszystkich klas szkół funkcjonujących poza krajem. Nagrodzone zostaną 4 najwyższej ocenione projekty. Nagrodami będą granty

w wysokości 5 000 złotych na realizację zaproponowanego działania.

Ponadto planowane są działania edukacyjne na profilu kampanii #KtoTyJesteś na Facebooku:

facebook.com/KtoTyJestesKampaniaSpoleczna

RADA MŁODYCH PO RAZ PIERWSZY W KAMPANII

Nowością w tegorocznej edycji kampanii #KtoTyJesteś jest powołanie Rady Młodych — organu doradczego złożonego z młodych Polaków żyjących za granicą.

Organizatorzy uznali, że ważnym jest, aby w kampanii głos oraz inicjatywę przejęli właśnie młodzi i zaprosili ich do wdrażania własnych pomysłów na upowszechnianie idei #KtoTyJesteś. „Zdecydowaliśmy się na powołanie Rady Młodych, której członkowie będą

działać na rzecz promocji języka polskiego oraz kultury i historii Polski. Na realizację swoich pomysłów otrzymają 15 000 zł. Będą także mieć wpływ na koncepcje przyszłych edycji kampanii” — mówi Anna Trzcńska, koordynatorka kampanii z ramienia Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Działania w ramach kampanii #KtoTyJesteś realizowane będą w listopadzie i grudniu br. Więcej informacji dostępnych jest na stronie www.ktotyjestes.pl.

Kontakt dla mediów

WWW: www.ktotyjestes.pl

Facebook: [facebook.com/KtoTyJestesKampaniaSpoleczna](https://www.facebook.com/KtoTyJestesKampaniaSpoleczna)

e-mail:

patrycja.markowska@allegro.com.pl

tel.: +48 606 316 300

“RODZINA ULMÓW I TYSIĄCE INNYCH” POLACY RATUJĄCY ŻYDÓW

PROJEKCJA FILMU “ŚWIAT JÓZEFA”
REŻ. RAFAŁ WILCZYŃSKI

WYKŁAD
PROF. JANA ŻARYNA, DYREKTORA IDMN

WYSTAWA
“ŚMIERĆ ZA CZŁOWIECZEŃSTWO.
RODZINA ULMÓW”

DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE

17.11.2023

18:00 SALA 305

WSTĘP WOLNY

Nauczyciel polecił uczniom napisać wypracowanie na temat: „Jak trzeba się uczyć?”.

Mądrała napisał: „Im więcej się człowiek uczy, tym więcej umie. Im więcej umie, tym więcej zapomina.

Im więcej zapomina, tym mniej umie. Im mniej umie, tym mniej zapomina. Więc po co się uczyć?!”.

Cześć! To jest, oczywiście, dowcip i każdy z Was to zrozumiał. Tak wykombinować mógł tylko Mądrała.

Inaczej nie nazywałby się Mądrała. Wszyscy wiedzą, że im więcej się uczymy, tym więcej umiemy. To jest jedyna i najprawdziwsza prawda! Tylko wiedza pozwala poznać nam świat, który jest niezmiernie ciekawy, różnorodny i interesujący.

JAK SIĘ UCZYĆ, ŻEBY SIĘ NAUCZYĆ?

1. Nie bierzcie się za odrabianie lekcji zaraz po szkole. Najpierw trzeba trochę odpocząć i zjeść porządny obiad, bo wysiłek w szkole wyczerpuje.
2. Na biurku lub stole, przy którym odrabiacie lekcje, musicie zawsze mieć porządek. Pamiętajcie, że bałagan i zbędne przedmioty rozpraszają Waszą uwagę tak samo, jak włączony telewizor.
3. Zaczynajcie naukę od przedmiotów, które są dla Was najtrudniejsze. Jeśli się zmęczycie przed zakończeniem odrabiania zadań domowych – zróbcie przerwę, zjedzcie jabłko, napijcie się soku lub odróbcie pracę z łatwiejszego przedmiotu, np. plastyki.
4. Podczas nauki warto robić sobie notatki (tu mówię dla tych, którzy uczą się w klasach 4-6), zapisywać w punktach ważne informacje i podkreślać je kolorowymi markerami, zwłaszcza, jeżeli jesteście „wzorkowcami”. Jeśli musicie opanować jakiś materiał ustnie, powinniście to, czego się nauczyliście, powtórzyć półgłosem, spokojnie... To znakomita metoda dla „słuchowców”.
5. Jeśli macie do przyswojenia duży materiał, bo nie było Was w szkole przez chorobę lub czeka Was klasówka, to już przed snem powinniście przeczytać to kilka razy. Rano warto wstać godzinę wcześniej, żeby jeszcze raz materiał powtórzyć.

Najważniejsza w nauce jest jednak systematyczność! Jeżeli będziemy uczyć się ciągle, nie będziemy mieli z nauką większych problemów. Powodzenia!

JAK PRZEŚWIETNIE SPĘDZIĆ CZAS?

Zainteresujcie się mediami!

Prasa, telewizja, filmy, to Wasza pasja? Nie bądźcie dłużej tylko słuchaczami czy widzami, zostańcie człowiekiem mediów!

Wiele szkół, kół zainteresowań czy domów kultury organizuje warsztaty fotograficzne, reżyserkie czy dziennikarskie. Część z tych umiejętności mogliście już poćwiczyć biorąc udział w naszych konkursach. Spróbujcie skontaktować się z redakcją szkolnej gazetki czy dziecięcej telewizji. Być może potrzebna tam będzie akurat Wasza pomoc?

KĄCIK MŁODEGO EKOLOGA!

*Strzelec
Strzelał z procy bardzo celnie
I we dnie, i w nocy,
Aż pewnego dnia wyleciał
Ze szkoły jak z procy.*

- Anglicy wylczyli, że wyrzucane w ciągu roku butelki z politereftalanu etylu (butelki z coca-cola, oranżadą, wodą), ustawione jedna na drugiej utworzyłyby wieżę o wysokości 28 mln km, co stanowi 73-krotną odległość Ziemi od Księżycy.
- 1 LITR ZUŻYTEGO OLEJU SILNIKOWEGO WYLANY DO RZEKI

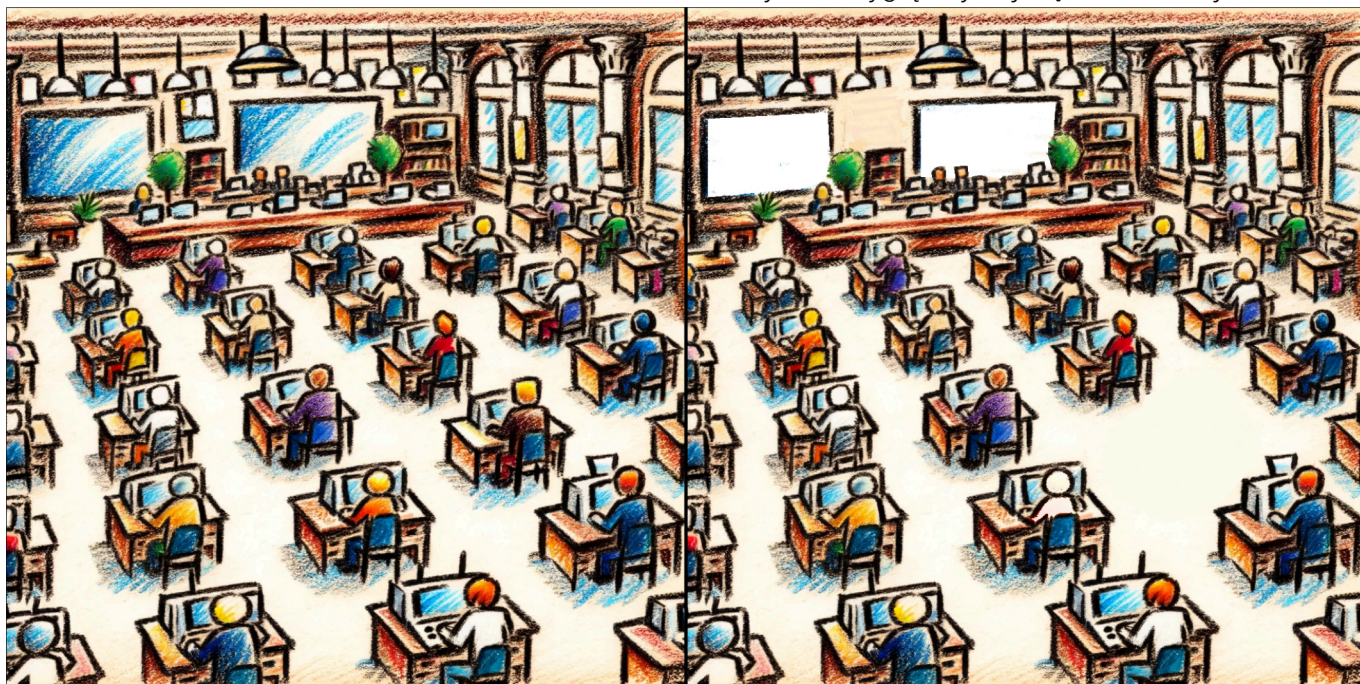
LUB KANALIZACJI JEST W STANIE ZANIECZYŚCIĆ 1 MILION LITRÓW WODY!!

- Aby wyprodukować 1 tonę papieru trzeba ściąć średnio 17 drzew.
- Jeden hektar lasu liściastego może wyprodukować ok. 700 kg tlenu, co stanowi dobowe zapotrzebowanie ponad 2,5 tys ludzi.

ZNAJDŹ 4 RÓŻNICE!

Kiedyś tak wyglądały największe redakcje świata!

Rogale drożdżowe z marmoladą

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Rogale drożdżowe nadziewane marmoladą, mięciutkie, posypane kruszonką — są idealne na słodką przekąskę dla dzieci. Sprawdzą się też dla dorosłych jako dodatek do kawy czy herbaty. Ciasto drożdżowe to jedno z najzdrowszych ciast, wymaga trochę pracy, ale możemy sobie ułatwić wykorzystując mikser planetarny. Nadzienie może być różne: mus jabłkowy, ser, a nawet budyń.

Składniki:

• 0,5 kg mąki pszennej • 50 g świeżych drożdży • 3 żółtka • 170 ml mleka • 50 g masła • 100 g cukru • szczypta soli • 1 łyżeczka cukru waniliowego • marmolada lub gęsty dżem • 1 jajko do posmarowania rogalik

Kruszonka:

• 1 łyżka masła • 1 łyżka mąki • 1 łyżka cukru

Wykonanie:

Mleko lekko podgrzać, tak aby było lekko ciepłe. Drożdże rozkruszyć, dodać łyżeczkę cukru, łyżkę mąki i trochę mleka, wszystko wymieszać

■ Fot. Freepik.com

łyżką i zostawić, aby drożdże wyrosły. Do żółtek dodać szczyptę soli, cukier i cukier waniliowy i ubić na puszystą masę. Mąkę przesiać przez sitko. Do żółtek dodać mleko, wyrośnięte drożdże i szklanekę mąki. Wyrabiać dłonią, dosypać znowu mąkę, aż wszystko ładnie się połączy. Masło rozpuścić (ale nie może być gorące) i dodać do ciasta, wszystko wyrabiać dłonią, aż ciasto będzie lśniąca i odchodziło od miski. Nie trwa to długo, ciasto dosyc szybko się łączy. Wyrobione ciasto przykryć ściereczką i zostawić, aby podwoiło swą objętość. Wyrośnięte ciasto wyjąć na stolnicę posypaną mąką i chwilę jeszcze je wyrobić, a następnie

podzielić na cztery części. Każdą część rozwałkować w koło, które pokroić na osiem części, na każdy trójkąt przy brzegu położyć trochę marmolady i zwinąć w rogalik. Rogaliki ułożyć w formie wyłożonej papierem do pieczenia, a następnie posmarować je po wierzchu rozmąconym jajkiem. Składniki kruszonki wymieszać dłonią, masło musi być miękkie, wtedy kruszonka szybciej się zlepi i posypać po wierzchu rogaliki. Zostawić jeszcze na kilka minut, aby podrosły. Piekarnik nagrzać do 170 stopni góra-dół i piec rogaliki 15-20 minut do ładnego zrumienienia. Zamiast kruszonki można polać je lukrem. ■

Sałatka z kalafiora szybka

Zapraszam dziś na sałatkę z kalafiora, bardzo prostą, szybką i smaczną. Lubię kalafior i staram się go przygotowywać w różnej formie. Przygotowanie sałatki nie zajmie dużo czasu, najdłużej będzie gotował się kalafior i jajka, a resztę przygotujemy w międzyczasie. Sałatka smakuje trochę jak ziemniaczana, chociaż nie ma w niej ziemniaków. Jest idealna jako dodatek do mięsa, na każdą okazję i na zwykły dzień.

Składniki:

• 1 mniejszy kalafior • 3 jajka • 1 cebula może być czerwona • 1 duży kiszony ogórek lub 2 mniejsze • 4 łyżki majonezu • 1 łyżka musztardy • 1 łyżka gęstego jogurtu • 1/2 łyżeczki soli • szczypta pieprzu • 1/2 łyżeczki cukru • 1 łyżeczka koperku

Wykonanie:

Kalafior umyć, podzielić na różyczki, zalać wrzącą wodą, posolić odrobinę, zagotować i wolno gotować około siedem minut, aż będzie miękki, ale jędrny, nie może się rozgotować. Można użyć

■ Fot. autorka

kalafior mrożony, chociaż świeży smakuje lepiej. Jajka ugotować na twardo. Ugotowany kalafior odcedzić i ostudzić. Przygotować sos do sałatki: cebulę pokroić w drobną kostkę, tak samo pokroić ogórki kiszone, dodać majonez, musztardę, jogurt lub kwaśną śmietanę, sól, cukier i pieprz, świeży lub mrożony koperek i wszystko wymieszać. Przystudzony kalafior przełożyć do salaterki, jajka obrać i pokroić w kostkę, a następnie dodać do kalafiora. Wszystko zalać przygotowanym wcześniej sosem, wymieszać, doprawić pieprzem, solą i schować do lodówki, aby sałatka się „przegryzła”. Przed podaniem posypać po wierzchu świeżym koperkiem. ■

Krzyżówka

Port lotniczy Moskwy Nad nią Łomża Zastąpi sternika	Z laguną w środku	Ciasto lub danie mięsne	Grecka kraina, z Janiną		Blyszczy na niebie Kastor i ..., Dioskurowie		Babie - wczesną jesienią		Austen lub Birkin						
7					Wieje nad oceanem	8		W nim spektakl	Stolica Tatarii						
Uszy - kolczyki, szyja - ?					Toto-..., gra liczbowa										
					Strasznie wolno pracuje	6	Twarz, oblicze dziecka	10	Młode przy krasuli						
Dawny fryzjer męski	15	... 5., kanał TV	Kresy, pogranicze		Potrawa wigilijna na Litwie										
Wisi przed drzwiami Flota Filipa II		Zachęta do działania			Warstewka lodu na śniegu										
		5			Umówiona bójka										
Kulbak, ryba morska					Bywa na cztery koła		Bystry prąd rzeki	Kosmetyk do makijażu	Dawna moneta złota						
2:2 na boisku	Ryszard, polski polityk				13	Wątroba, płuco lub serce			Aktor - zdobywca serc						
					Polak dla Polaka										
Dołek z wodą po ulewie	Samo zdrowie z grządki	9	Lipina dla snycerza		Zzera aktora Lekka w sporcie										
					16	Klamot Kanalizacyjna									
Mała grupka Białe w kartonie	Groźna w górach	Ognisko na hali Polski aktor						Pieśń żalobna	11						
					Oko astronoma				Interne- towe alter ego						
2															
Pies na łowach		14						Finansowa instytucja	Jest nim Bawaria, Brema						
					Obrazuje układ sił w lidze				12						
Ma swoje rysy	Dawne narzędzie kary							Minerał dla jubitera							
		1			Mięso na kabano-sy										
Szkodzi piękności	Łóżko na okręcie							Filmowa „klatka”	4						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 9-10 LISTOPADA

Poziomo: PROMYK - NIEUK - ELABORAT - KORAN - TYFUS - BOTOKS - URODZAJ - ODROŚL - KRATA - SZPIK - TARAS - SZPADA - KLOSZ - WALERIA - WADERA - LINDA - BUNKIER - ZJAWA - ISKRA - POSUCHA - SMAK - BICZ - NOTA - MOZART - RALF - HONOR - EBONIT - NEON - FALA - CADYK - ATAMAN

Pionowo: REKORD - SZWACZ - OBMOWA - POLOT - ROZPAD - JESION - MAROKO - PALETA - UCZONY - RYBAK - ŚWIDER - CZAREK - KONSUL - KARABACH - ANTE - NA - NATŁOK - TKALNIA - CITY - DRWAL - IKS - STROFA - FAZA - ROLNIK - MAA - NAM - WUDU - ATLAS - DERMA - LILA - SOJA - SZPARA - KAFTAN

Hasło: Promienny uśmiech

Uśmiechnij się!

— *Panie doktorze, mam problem.*
— *Słucham.*
— *Codziennie chodzę do sklepu i kupuję dwie flaszki wódki. Boję się, że jestem zakupoholikiem!*

Kobieta dzwoni do radia i mówi:
— *Znalazłam portfel, a w nim 10 tys. euro. W portfelu jest też dowód pana Marka Kowala z ulicy Zielonej. Mam gorącą prośbę... Proszę panu Markowi puścić jakąś fajną piosenkę ode mnie!*

Mówi żona do męża informatyka:
— *Poznajesz gościa z fotografii?*
— *Tak.*
— *OK, to dzisiaj o 16:00 odbierzesz go z przedszkola.*

Pierwsze dni ojcostwa są fantastyczne.
Potem żonę wypisują z porodówki.

— *Dlaczego nie jesteście już razem?*
Mówiłaś przecież, że coś was łączy.
— *Ale już to wydaliśmy...*

— *Stary, jak często się zmienia olej?*
— *Nie wiem, ale szwagier zmienia co dwa lata.*
— *Raz na dwa lata!? A czym on jeździ?*
— *Niczym, ma smażalnię przy dworcu.*

— *Kochanie, marzy mi się, żeby założyć na plażę coś, takiego, co sprawi, że wszyscy osłupieją.*
— *To łyżwy żalóż.*

Na ulicy:
— *Sorry, możesz poczęstować papierosem?*
— *Trzymaj.*
— *A dasz jeszcze ognia?*
— *Widzę, że z przyrządów do palenia masz tylko głowę...*

Siedzi sobie dwóch żulików, siorbią wódeczkę i jeden czyta na głos gazetę:
— *Tu piszą, że picie alkoholu skraca życie o połowę.*
— *Ile masz lat Stefan?*
— *30.*
— *No widzisz, jakbyś nie pił miałbyś teraz 60!*

Ruszyła kampania prezydencka

Na sześć miesięcy przed wyborami, w minioną niedzielę, oficjalnie rozpoczęła się kampania prezydencka. Dwa ugrupowania polityczne już zdążyły zgłosić swych kandydatów do fotela prezydenckiego. I tura wyborów odbędzie się 12 maja.

Główna Komisja Wyborcza (GKW) poinformowała, że rejestracja kandydatów potrwa do 19 lutego. Później komisja rozpocznie przyjmowanie odpowiednich dokumentów od kandydatów. „Wczoraj otrzymaliśmy podania od dwóch partii politycznych w sprawie zgłoszenia kandydatów” — poinformowała w poniedziałek LRT przewodnicząca GKW Lina Petronienė.

KTO POWALCZY?

Kandydatem Związku Demokratów „W imię Litwy” będzie były wiceminister ochrony kraju i zastępca sekretarza generalnego NATO Giedrimas Jeglinskas. „To jest przyjaciel naszej partii, kandydat naszej partii, członek naszej wspólnoty” — w ten sposób w minioną sobotę zaprezentował swego kandydata szef partii Saulius Skvernelis. Zdaniem samego kandydata, osoba prezydenta przede wszystkim powinna łączyć, a nie dzielić społeczeństwo. „Prezydent nie jest autokratą. Jest osobą, która łączy i zespala państwo oraz jego instytucje” — oświadczył Jeglinskas.

Partia Wolności w podaniu na razie nie podała nazwiska kandydata. Lina Petronienė wytłumaczyła, że Kodeks Wyborczy przywodzi taką możliwość i swego kandydata może podać później. „Do 19 lutego są rejestrowani uczestnicy kampanii politycznej, w odróżnieniu od poprzednich wyborów, w tym roku mogą rejestrować się również partie polityczne. O swym kandydacie mogą informować trochę później” — wytłumaczyła Petronienė.

Wcześniej o swym kandydacie na najwyższe stanowisko w państwie poinformowali konserwatyści — jest nim premier Ingrida Šimonytė. Kandydatem Związku Chłopów i Zielonych ma być były minister zdrowia Aurelijus Veryga, natomiast kandydatem Litewskiej Partii Regionów ma być mer Kozłowej Rudy Mantas

Varaška. O udziale w wyścigu prezydenckim poinformowało trzech kandydatów niezależnych: lekarz Eduardas Vaitkus, były głównodowodzący Wojskiem Litwy Valdas Tutkus i działacz społeczny Antanas Kandrotas.

NAUSÉDA VS. ŠIMONYTĖ?

Urzędujący prezydent Gitanas Nausėda na razie nie potwierdził swego udziału w przyszłorocznych wyborach. O swych zamiarach na razie nie poinformowali ani socjaldemokraci, ani Ruch Liberalów. To samo dotyczy adwokata Ignasa Vėgėlė, który niejednokrotnie wysyłał sygnały, że może wziąć udział w kampanii prezydenckiej. Prawnik ten przed kilkoma dniami oświadczył, że na pewno ogłosi swą decyzję jeszcze jesienią.

Poprzednie wybory prezydenckie odbyły się na wiosnę 2019 r. W II turze o fotel prezydenta walczyli Gitanas Nausėda oraz Ingrida Šimonytė. Obecną głowę państwa wsparło ponad 68 proc. wyborców, a obecną premier 33 proc. Gdyby sytuacja powtórzyła się w następnym roku, to

wynik mógłby być podobny. Portal informacyjny 15min.lt w ubiegłym tygodniu opublikował dwa badania opinii publicznej wykonanych przez dwie odrębne agencje i posługujące się różnymi metodami. Wynika z nich, że Nausėda ponownie pokonałby Šimonytė. Głosy podzieliłyby się mniej więcej następująco: 70 proc. zdobyłby urzędujący prezydent, 30 proc. — obecna premier.

W roku 2024 Litwę czekają potrójne wybory. Wybory prezydenckie mają odbyć się w maju. Później mieszkańcy będą wybierali swych przedstawicieli w Parlamencie Europejskim. Maraton wyborczy zakończą wybory parlamentarne w październiku przyszłego roku. Z ostatnich badań opinii publicznej, przeprowadzonych przez Spinter tyrimai na zlecenie delfi.lt, wynika, że największą popularnością cieszą się socjaldemokraci z 15,5 proc. poparcia na koncie. Na drugim miejscu znaleźli się konserwatyści — 10,5 proc., na trzecim Ruch Liberalów — 7,4 proc. ■

Opr. Antoni Radczenko

W roku 2024 odbędą się potrójne wybory. Wybory prezydenckie mają odbyć się w maju Fot. Marian Paluszkiwicz

Blisko połowa mieszkańców Litwy korzysta z refundowanych leków

Według analizy Państwowej Kasy Chorych przy Ministerstwie Ochrony Zdrowia, około 1,2 mln pacjentów, tj. około 43 proc. ogólnej populacji Litwy, skorzystało w ubiegłym roku z refundowanych leków i środków medycznych (prawie 3 proc. więcej niż w roku 2021).

Honorata Adamowicz

Tymczasem w innych krajach Unii Europejskiej z leków refundowanych korzysta około 40–60 proc. społeczeństwa. Spośród nich osoby w wieku powyżej 60 lat stanowiły większą część — około 54 proc. całkowitej liczby ludności korzystającej z refundowanych leków i środków medycznych.

ZASADY REFUNDACJI

— Według badania przeprowadzonego przez Państwową Kasę Chorych, w ubiegłym roku, podobnie jak w roku 2021, pacjenci najczęściej korzystali z leków kardiologicznych (70 proc.) i preparatów wspomagających leczenie (16 proc.). W pierwszej piątce najczęściej stosowanych leków refundowanych znalazły się również leki żołądkowo-jelitowe i metaboliczne (14 proc.), leki przeciwwakacyjne (14 proc.) oraz leki na układ nerwowy (13 proc.) — poinformowano „Kurier Wileński” w Państwowej Kasie Chorych przy Ministerstwie Ochrony Zdrowia.

Na Litwie, podobnie jak w wielu krajach na całym świecie, refundowana jest cena podstawowa leku, a nie ta ostateczna, z którą mamy do czynienia w aptece. Cena podstawowa stanowi pewną część ceny detalicznej, po której leki są sprzedawane w aptekach. Ta część może być refundowana w 100 proc. lub 50 proc. Tak więc nawet w przypadku leków refundowanych w 100 proc. o tej samej nazwie generycznej może być potrzeba dopłata od pacjenta. Powodem tego jest różnica między ceną detaliczną leku a ceną bazową, która odpowiada ustalonej części refundacji.

Na przykład, trzech producentów wytwarza ten sam lek z tą samą substancją czynną, lecz może on mieć różną cenę w aptece, nawet jeśli ma tę samą cenę bazową. Dlatego pa-

Około 43 proc. ogólnej populacji Litwy, skorzystało w ubiegłym roku z refundowanych leków i środków medycznych **Fot. Marian Paluszkiewicz**

cient spośród podobnych leków za radą farmaceuty może zawsze wybrać ten z niższą dopłatą.

— Farmaceuta musi poinformować pacjenta o cenach i dopłatach do leków o tej samej nazwie generycznej wymienionych w wykazie refundowanych produktów leczniczych, tj. wyjaśnić, że ceny tego samego leku mogą się różnić i zależy ona od ceny producenta. Aby to ułatwić, każde stanowisko pracy farmaceuty jest wyposażone w monitory. Na pierwszym miejscu w wykazie powinien znajdować się najtańszy (taki, za który pacjent musiałby zapłacić najmniej) refundowany lek lub środek medyczny, a droższe leki lub środki medyczne, czyli takie, do których klient musiałby dopłacić więcej, powinny znajdować się w dalszej kolejności — poinformowano „Kurier Wileński”.

KTO NIE DOPLACA

1 lipca br. weszła w życie nowa procedura, zgodnie z którą bu-

dżet państwa pokrywa koszty dopłat do leków dla pacjentów, którzy od początku roku dopłacali za najtańsze rekompensowane leki. Jeżeli pacjent dopłacił już 48,36 euro, to do końca roku nie musi dopłacać za najtańsze leki. Każdy pacjent może sprawdzić na portalu e-sveikata, ile dotychczas dopłacił do leków i czy należy mu się rekompensata według nowej taryfy ulgowej.

— Przypominamy, że już trzeci rok z rzędu najbardziej wrażliwe grupy społeczne — osoby w wieku 75 lat i starsze, osoby niepełnosprawne, osoby o niskich dochodach oraz emeryci i renciści mają dostęp do refundowanych leków i wyrobów medycznych bez konieczności ponoszenia dopłat. Liczba tych osób w ubiegłym roku wyniosła 341 tys., a koszt wkładu budżetu państwa w dopłaty wyniósł 19,1 mln euro — informuje Państwowa Kasa Chorych. ■

TVP WILNO
7.00 Detektyw Literka
7.10, 17.20 S. anim. „Przyjaciele Misia i Marjolci”
7.30 Rusz się człowieku
7.45 Teleswierz
8.00 Info Wilno
8.15 Studio Wilno
8.40 Polonia 24
9.05 Starszaki
9.25 S. „Sześć siostr”
10.25 Przystanek slow food
10.50 Gra słów
11.15 Polacy to wiedzą!
11.40 Podróże Małej i Dużej
12.10, 21.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.35 S. „Leśniczówka”
13.00 Info Wilno
13.05 Studio Wschód
13.35 Wielki test z Historii
15.05 Słownik polsko@polski
15.30 Astronarium
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Detektyw Literka
17.45 S. „Stulecie Winnych”
18.30 Nowe spojrzenie
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Wiadomości
21.25 S. „Leśniczówka”
21.50 S. „Dzikie serca”
22.45 Informacje kulturalne
23.00 S. „Kasta”
23.50 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
LRT TV
6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Soko Leipzig”
9.50 S. „Komisarz Rex”
10.40 S. „Po słonecznej stronie życia”
11.30 S. „Diagnoza

Betty”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Druga strona
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Zaklinacze koni”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 (Nie)emigranci
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Bracia i siostry”
22.30 Wiadomości Rowerowe
23.00 S. „Incognito”
23.40 S. „Komisarz Rex”

6.00 Filmy anim.
7.00 Pani chłopka
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „MacGyver”
11.00 Od...do...
12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Pełnia”
15.30 S. „I odpuść nam nasze winy”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Będzie wszystkiego
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „Logan Lucky” komedia
00.55 S. „MacGyver”
LRT PLUS
6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Historie rzeczy
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Detektywi historii
8.30 7 dni Kowna
9.00 „Dzień dobry Litwo”
11.30 Białoruska Pogoń
12.00 Legendy. Dziś i na zawsze
13.00 Odblaski
13.30 Uwaga! Szukamy sztuki

14.00 Perspektywa
14.30 S. dok. „Design”
15.30 S. „Służyć i bronić”
16.30 Dzień dobry Litwo
18.30 Zwariowani na punkcie kół
18.55 Puchar Europy w koszykówce. „7bet-Lietkabelis” - „Turk Telekom”
21.00 Pole bitwy
21.30 „Franza Kafki. Proces” film fab.
22.40 Dokąd teraz?
23.35 Jesteśmy z Ukrainy
00.00 Wiadomości DW (ros.)
00.15 Dziś na świecie (ros.)

6.00 Seriale anim.
7.45 S. „Czy pamiętasz mnie?”
8.55 S. „W wirze miłości”
10.00 S. „Barrister Babu”
11.00 S. „Lekarz Wiera”
12.00 S. „Zranione serce”
14.00 S. „Dziedzictwo ojca”
15.00 S. „Simpsonowie”
16.00 TV 3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Pod prąd”
20.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
21.00 S. „Emigranci. Chicken factory”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.30 „Terminator 3: Bunt maszyn” film fab.
00.45 S. „Bosch”

6.00 S. „Ślepa strefa”
7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni
8.20 S. „Policja wodna”
9.25, 15.55 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
10.35 S. „CSI. Miami”

11.35 S. „Mentalista”
12.30 S. „Ślepa strefa”
14.50 S. „Pies”
17.00 Dzień info
17.30 S. „Mentalista”
18.30 S. „CSI. Miami”
19.30 S. „S.W.A.T.”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Kickboxer” film fab.
23.05 „Batman: Początek” thriller

5.30, 13.00 Nowy dzień
6.30 S. „Jasnowidz”
7.30 Pół godziny z Valatką
8.00 S. „Na imię ma Kozaim”
9.00, 19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
11.00, 21.25 S. „Cyganeczka Lala. Powrót”
12.00 Kod zdrowia
14.00 S. „Ślad”
15.00 S. „Jasnowidz”
16.00, 18.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.25 Zwierzęta i ja
16.30 Litwa na żywo
17.00, 23.30 S. dok. „Paranormalne zjawiska 911”
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Życie w biznesie
20.00, 22.30 Reporter
20.20 Sport. Pogoda
20.50 S. „Jasnowidz”
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Pytanko

5.40, 16.00 S. „Uczciwy przekręt”
7.25 S. „Cobra 11”
8.30 „Magazynowe wojny”
9.00 „E-gazas dugnas”
9.30 S. „Współczesna rodzina”
10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00 S. „Rezydenci”
12.00 S. „Sługa narodu”
12.30 „Magazynowe wojny”
13.00 „Totalna rozgrywka”

14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „CSI. NY”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Rezydenci”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00 „Megan Leavey” dramat
23.20 S. „Elementary”

6.00 S. „Kadin”
7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”
8.00 S. „Zakazany owoc”
9.00 S. „Czerwona komnata”
10.00 S. „Cudowny Doktor”
11.00 S. „Bez domu nie jest dobrze”
12.00, 19.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Niezapomniany”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 S. „Bądź ze mną”
16.00 „Zamierzmy się żonami”
18.00 S. „Niezapomniany”
21.00 S. „Alex Hugo”
23.05 S. „Zabójcze tropiki”
01.25 S. „Heldt”
TVP 1
5.45 S. „Klan”
6.15 S. „Dziedzictwo”
7.05 S. „Złoty chłopak”
8.00 Transmisja Mszy Świętej
8.30 „Kościół z bliska”
9.00 Wiadomości
9.10 „Kwadrans polityczny”
9.25 „Informacje kulturalne”
9.40 S. „Ranczo”
10.40 S. „Komisarz z Alex”
11.35 S. „Ojciec Mateusz”
12.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.00 Wiadomości
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.55 S. dok. „Nil”

15.00 S. „Złoty chłopak”	(11.35 „Panorama”)	20.30 Wiadomości	20.45 „Paleta dziejów”	17.00 Informacje dnia
16.00 Wiadomości	12.10 „INFO V4+”	21.00 Gość	21.00 S. „Wielkie	17.10 „Jestem mamą”
16.20, 21.15 „ALARM!”	12.30, 17.30 S. „Barwy	Wiadomości	rzeczy”	17.25 „Przyroda w
16.35 „Gra słów.	szczęścia”	21.15 „Minęła 20.”	21.50 „Szlakiem miejsc	objektywie”
Krzyżówka”	13.00 Wiadomości	22.00 „Fakty czy	niezwykłych”	17.40 „Zdrowie z bożej
17.05 S. „Dziedzictwo”	13.15 S. „Daleko od	kłamstwa”	23.00 S. „Tajemnica	apteki”
18.00 „Teleexpress”	szosy”	22.10 Film dokument.	Enigmy”	17.55 „Sekrety mnichów”
18.20 „Jaka to	14.35 „Paleta dziejów”	23.10 „Debaty”	23.40 „Polska i świat z	18.10 „Prosto o
melodia?”	15.05 „Prywatne życie	23.50 „Jak oni kłamią”	historią w tle”	gospodarce”
18.55 S. „Klan”	zwierząt”	00.00 Info Wieczór	00.00 „Rzeczpospolita	18.30 „Zostań
19.25 S. „Leśniczówka”	15.40 „Paryż. Śladami	00.35 „W akcji”	Reaktywacja”	żołnierzem RP”
20.00 „Jeden	Chopina”		film dok.	18.45 Muzyczne chwile
z dziesięciu”	16.00 Wiadomości	7.00 „Był taki dzień”		18.55 „Poczet Wielkich
20.30 Wiadomości	16.15 „Zaczarowany	7.03, 12.30 „Informacje	6.00 „Savionalia”	Polaków”
21.30 S. „Korona	świat...”	kulturalne”	film dok.	19.00 Modlitwa Anioł
królów.	16.35 „Szkoła z	7.15 S. „Czas honoru”	6.50 „Lotte -	Pański
Jagiellonowie”	Kleksem	8.05 „Okrasa łamie	małopolska Inka	19.05 Informacje dnia
22.10 „Tu mówi Polska”	Bystrzakiem”	przepisy”	wczoraj i dzisiaj”	19.15 „Rozmowy
23.50 „Rohingowie, w	17.00 S. „Korona	8.30 „Lena na	film dok.	niedokończone”
pułapce	królów.	Kaukazie”	20.25 Święty na każdy	dzień
wygnania”	Jagiellonowie”	8.50 „Piosenką przez	20.30 „Każdy maluch	to potrafi”
film dok	18.00 Teleexpress	historię”	21.00 Informacje dnia	(wydanie główne)
	18.20 „Studio Wschód”	8.00 „Spór o historię”	21.20 Modlitwa	różańcowa
8.00 „Muzyczne	18.55 „Nad Niemnem”	9.30 „Flesz historii”	21.50 „Myśląc Ojczyzna”	22.00 Apel Jasnogórski
poranki”	19.10 „Studio Lwów”	9.45 „Po PRLu”	22.20 Informacje dnia	22.40 „Polski punkt
8.40 „Trzeci punkt	19.30 „Informacje	10.15 S. „Tajemnica	22.40 „Polski punkt	widzenia”
widzenia”	kulturalne”	Sagali”	23.00 „Spotkania w	żałobie”
9.20, 15.20, 22.00	19.45 „Czym żyje	10.40 „Fajna Polska”	23.40 Procesja	Maryjna na
„Informacje	świat”	11.25 S. dok. „Dzika	Ukrainie	23.45 „Polskie
kulturalne”	20.05 „Gra słów.	Polska”	23.55 „Polskie	dziedzictwo”
9.50 „Miasto z morza”	Krzyżówka”	11.50 „Było, nie minęło”	00.15 „Filmowe	życiorysy”
film obycz.	20.30 Wiadomości	12.15 „Czas pieniądza”		7.00 Fani czterech
12.00 S. „Chłopi”	21.20 S. „Ojciec	12.45 „W kotle historii”	7.00 Fani czterech	kótek
13.05 „Camille	Mateusz”	13.10 „Historia na ten	9.00 Jak to jest	zrobione?
Pissarro”	23.35 „Paderewski.	czas”	10.00 Skarby	z szopy
film dok.	Człowiek czynu,	13.15 S. „Blondynka”	10.30 Walka o bagaż	11.00 Łowcy staroci:
14.10 „Martha Cooper”	sukcesu i sławy”	14.00 „Sądy, przesady”	renowacje	12.00 Łowcy staroci
film dok.	film dok.	14.40 „Zamki kresowe	13.00 Fani czterech	kótek
15.45 „Podróże Daniela	00.30 S. „Leśniczówka”	Rzeczypospolitej”	14.00 Nagi instynkt	przetrwania
Szczecury”		15.00 „Atlas	18.00 Łowcy staroci	18.00 Łowcy
film dok.	6.35, 11.00 Serwis Info	Niepodległości”	19.00 Jak to jest	zrobione?
16.40 „Legiony” dramat	Poranek	film dok.	19.30 Jak to działa?	20.00 Gorączka złota
19.10 „Res Poloniae”	7.50 „Jak oni kłamią”	15.18 „Działo się w	00.00 Nagi instynkt	przetrwania
19.50 S. „Stawka	8.10 „Jedziemy”	Krakowie”		
większa niż	8.50 „Agrobiznes”	16.00 „Sądy, przesady”		
życie”	9.00 „Jedziemy dalej”	16.40 „Historia na ten		
21.00 „Teatr Sensacji -	9.20 „Minęła 8.”	czas”		
Zgaga”	10.10 „Minęła 9.”	16.45 „Giganci historii”		
22.30 „Na zawsze	10.40 Plan dnia	17.30 S. „Korona		
razem” film fab.	11.30 Serwis Info Dzień	królów.		
00.30 „Maria Panna	13.00 Info Raport	Jagiellonowie”		
Nilu” dramat	14.20 Info Kultura	18.00 S. „Młody		
	14.30 Serwis Info Dzień	Piłsudski”		
7.00, 23.05 Polonia 24	16.30 Info Dzień	18.40 „Poza czasem”		
7.30 „Pozyteczni.pl”	(17.45 Info Kultura)	film dok.		
8.00 „Kulinarne	18.00 „Teleexpress”	19.00 S. „Czas honoru”		
wędrówki z Jolą	18.15 „Teleexpress	19.45 S. dok. „Galeria		
Kleser”	Extra”	Widmo”		
8.30 „Pytanie	18.30 „O co chodzi”	19.55 „Przypadek		
na śniadanie”	19.00 Panorama	Polski. Polityka i		
	19.20 „Za czy przeciw”	idee”		
	19.55, 23.40 Serwis	20.10 „Było, nie minęło”		
	Info Wieczór	20.30 „Wojna w eterze”		
	20.20 „Jak oni kłamią”			

TVP WILNO	
7.00	Zwierzaki Czytaki
7.10	Figu Migu
7.35	Moda na rodzinę
8.00	Info Wilno
8.15	Studio Wilno
8.35	Polonia 24
9.00	Wojciech Cejrowski - bosko przez świat
9.25	S. „Sześć siostr”
10.35	To je Borowicz
10.55	Gra słów. Krzyżówka
11.20	Moda na język polski
11.45	Dobre historie
12.10, 21.00	S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.35	S. „Leśniczówka”
13.00	Info Wilno
13.05	Było, nie minęło
13.30	Nad Niemnem
13.40	Va Banque
14.30	Gwiazdozbiór
15.05	Słownik polsko@polski
15.30	Jak to działa
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Klan”
16.45	S. „Barwy szczęścia”
17.10	Figu Migu
17.20	Zwierzaki Czytaki
17.45	S. „Siostry”
18.30	Polacy światu
18.35	Tygiel
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.35	Panorama litewska
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	Wiadomości
21.25	S. „Leśniczówka”
21.50	„Szansa na sukces”
22.45	Informacje kulturalne
23.00	S. „Na sygnale”
23.50	Info Wilno
00.05	Studio Wilno
00.25	Sport
00.30	Pożyteczni.pl
00.50	S. „Siostry”
LRT TV	
6.02	Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30	Wiadomości
9.00	S. „Soko Leipzig”

9.50	S. „Komisarz Rex”
10.40	S. „Po słonecznej stronie życia”
11.30	S. „Diagnoza Betty”
12.15	Euromaxx
12.30	Kto i dlaczego?
13.00	Druga strona
14.00, 15.00, 16.00,	Wiadomości
14.20, 15.15	Dzień dobry Litwo
16.15	S. „Zaklinacze koni”
17.00	S. „Obietnica”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	1000 cudów świata
20.30	Euroliga na LRT
21.00	Euroliga koszykówki mężczyzn. „Panathinaikos OPAP”-„Žalgiris”
23.15	Euroliga przez LRT
23.30	S. „Incognito”

6.00	Filmy anim.
7.00	Pani chłopka
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „MacGyver”
11.00	Będzie wszystkiego
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Pełnia”
15.30	S. „I odpuść nam nasze winy”
16.30	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Szeszkiņa 20
21.00	S. „Poważne sprawy”
21.30	Wiadomości
22.30	„Richard Jewell” thriller
01.15	S. „MacGyver”

LRT | PLUS

6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	(Nie)emigranci
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	„Dzieci tysiąclecia”
8.30	Wiera i życie
9.00	Dzień dobry Litwo
11.30	Jesteśmy z

Ukrainy	
12.00	W sercu Litwin
13.00	Zupa naukowa
13.30	Euromaxx
14.00	To jest kino
14.30	„Auta socjalizmu” film dok.
15.30	S. „Służyć i bronić”
16.30	„Dzień dobry Litwo
18.30	Wyznania
19.00	Patrz głębiej
19.30	S. dok. „Narodziny konfliktu”
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Wizjonerzy”
21.35	Chór „Ažuoliukas”, oratorium „Światło życia”
22.40	Książkowe Szczury
23.05	„Liga Talentów Muzycznych 2023”
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)

6.00, 15.00	Serial anim.
7.45	S. „Czy pamiętasz mnie?”
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Barrister Babu”
11.00	S. „Lekarz Wiera”
12.00	S. „Zranione serce”
14.00	S. „Dziedzictwo ojca”
16.00	TV 3 wiadomości
16.30	TV Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	„Show dobrego wieczoru”
20.30	S. „Kobiety kłamią lepiej”
21.00	S. „Emigranci. Chicken factory”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„Dzika droga” dramat
00.55	S. „Bosch”

6.00	S. „Ślepa strefa”
7.00, 13.30	Zasady mojej kuchni
8.15, 14.50	S. „Pies”
9.25, 15.55	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
10.35	S. „CSI. Miami”
11.35	S. „Mentalista”
12.30	S. „Ślepa strefa”
17.00	Dzień info
17.30	S. „Mentalista”
18.30	S. „CSI. Miami”
19.30	S. „S.W.A.T.”
20.30	„Ale numer!”
21.00	„Pacjent Zero” dramat
22.45	„Kickboxer” film fab.

5.30, 13.00	Nowy dzień
6.30	S. „Jasnowidz”
7.30	W cieniu mężczyzn
8.00	S. „Na imię ma Kozaim”
9.00, 19.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00	S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
11.00, 21.25	S. „Cyganczka Lala. Powrót”
12.00	Pierwszy raz. 60+
12.30	Moje miejsce
14.00, 0.30	S. „Ślad”
15.00	S. „Jasnowidz”
16.00, 18.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Litwa na żywo
17.00, 23.30	S. dok. „Jak Hitler przegrał wojnę”
18.20	Sport. Pogoda
18.30	Litewskie szkoły
20.00, 22.30	Reporter
20.40	Sport. Pogoda
20.50	S. „Jasnowidz”
22.30	Reporter
22.50	Sport. Pogoda
23.00	Litwa na żywo

5.40, 16.00	S. „Ucziwiu przekręt”
7.30	S. „Cobra 11”
8.30	„Magazynowe wojny”
9.00	„Na jednym końcu haczyk”

9.30	S. „Współczesna rodzina”
10.00	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00	S. „Rezydenci”
12.00	S. „Sługa narodu”
12.30	„Gwiazdy lombardu”
13.00	„Totalna rozgrywka”
14.00	S. „Cobra 11”
15.00	S. „CSI. NY”
18.00	S. „Simpsonowie”
19.00	S. „Rezydenci”
20.00	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00	„6 kul” thriller
23.25	S. „Elementary”
00.20	S. „Koroner”

6.00	S. „Kadin”
7.00, 17.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Czerwony pokój”
10.00	S. „Cudowny Doktor”
11.00	S. „Bez domu nie jest dobrze”
12.00	S. „Zabójcze umysły”
13.00, 20.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Niezapomniany”
15.00	S. „Anupamaa”
15.30	S. „Bądź ze mną”
16.00	„Zamieřmy się żonami”
18.00	S. „Major Crimes”
19.00	S. „Zabójcze umysły”
21.00	S. „Alex Hugo”
01.00	S. „Heldt”

5.45	S. „Klan”
6.15	S. „Dziedzictwo”
7.05	S. „Złoty chłopak”
8.00	Transmisja Mszy Świętej
8.30	„Zrujnowani odbudowani”
9.00	Wiadomości
9.10	„Kwadrans polityczny”
9.25	„Informacje kulturalne”
9.40	S. „Ranczo”
10.40	S. „Komisarz

Alex"
11.35 S. „Ojciec Mateusz”
12.25, 21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.00 Wiadomości
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Rok w ogrodzie Extra”
13.55 S. dok. „Nil”
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 Wiadomości
16.20, 21.15 „ALARM!”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 S. „Leśniczówka”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 Wiadomości
22.10 Wielki Test o pińce nożnej
23.35 „Perfekcjonistka” film fab.

8.00 „Muzyczne poranki”
8.20 „Wędrowiec Polski”
8.55 „Wydarzenie aktualne”
9.25, 15.25, 23.05 „Informacje kulturalne”
9.55 „Na tropach Madonny w Grocie” film dok.
10.55 „Skarb Jagiellonów. Polskie dzieje arrasami tkane” film dok.
12.00 S. „Chłopi”
13.05 „Twarzą do orkiestry” film dok.
14.15 S. „Stawka większa niż życie”
15.45 Wydarzenie aktualne
16.35 „Gwiazdy Sopotu ‘80. Petula Clark” koncert
17.35 „Niech żyje wolność” komedia
19.10 „Księga

Przestrzeni”
19.50 „Którędy po sztukę”
20.00 „Scena muzyczna”
21.00 „Cztery wesela i pogrzeb” dramat
23.25 „Energa CAMERIMAGE 2023”
23.45 S. „Genialna przyjaciółka”
01.10 „Tanie Dranie - Kłopotowski i Moroz komentują świat”

7.00, 23.05 „Polonia 24”
7.30 „Polskie Parki Narodowe”
8.00 „Kuchnia dwudziestolecia”
8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)
12.10 „Studio Lwów”
12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 Wiadomości
13.15 S. „Ojciec Mateusz”
15.00 Film dok.
16.00 Wiadomości
16.20 S. anim.
16.40 „GO - TU - JEMY”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie.”
18.00 Teleexpress
18.25 „Rejs dobrych mocy”
18.55 „Kierunek Zachód”
19.10 „Magazyn z Wysp”
19.30 „Informacje kulturalne”
19.45 „Czym żyje świat”
20.05 „Gra słów. Krzyżówka”
20.30 Wiadomości
21.20 S. „Blondynka”
23.35 S. dok. „Reset”
00.50 „Ja to mam szczęście! - ulubione skecze”

6.35, 11.00 Serwis Info Poranek
8.10 „Jedziemy”

8.50 „Agrobiznes”
9.00 „Jedziemy dalej”
9.20 „Minęła 8.”
10.10 „Minęła 9.”
10.40 Plan dnia
11.45 „Fakty czy kłamstwa”
12.00 Serwis Info Dzień
13.00 Info Raport
14.20 Info Kultura
14.30 Serwis Info Dzień
16.30 Info Dzień (17.45 Info Kultura)
18.00 „Teleexpress”
18.15 „Teleexpress Extra”
18.30 „O co chodzi”
19.00 „Za czy przeciw”
19.20 Film dokument.
20.20 „Jak oni kłamią”
20.30 Wiadomości
21.00 Gość Wiadomości
21.15 „Minęła 20.”
22.00 „Ludzie z miasta”
22.10 Serwis Info Wieczór
22.50 „W tyle wizji”
23.30 „W tyle wizji Extra”
23.50 „Jak oni kłamią”
00.00 Info Wieczór
00.35 „W akcji”

7.00 „Był taki dzień”
7.05, 12.30 „Informacje kulturalne”
7.15 S. „Czas honoru”
8.05 „Paleta dziejów”
8.20 „Okrasa łamie przepisy”
8.45 „Lena na Kaukazie”
9.05 „Piosenką przez historię”
9.10 „Jest takie miejsce”
9.25 „Czas pieniądza”
9.40 „Alfabet Andrzeja Dobosza”
9.55 „Przypadek Polski. Polityka i idee”
10.15 S. „Tajemnica Sagali”
10.40 „Fajna Polska”
11.30 S. dok. „Dzika Polska”
11.55 „Porwani za młodu” film dok.
12.45 „W kotle historii”
13.15 S. „Blondynka”
14.00 „Archiwum zimnej wojny”
14.30 „Było, nie minęło”
14.50 „Impresje - Marc

Chagall”
15.00 „Rzeczpospolita Reaktywacja” film dok.
16.45 „Giganci historii”
17.30 S. „Korona królów”
17.55 „Piosenką przez historię”
18.00 S. „Młody Piłsudski”
18.40 „Rzeźbione requiem”
19.00 S. „Czas honoru”
19.45 „Działo się w Krakowie”
19.50 „Spór o historię”
20.20 „Tu wszystko jest Polską”
20.45 „Ja Cię uczyci każę”
21.10 S. „Wielkie rzeczy”
22.05 „Historia dzieje się”
23.00 S. „Tajemnica Enigmy”
23.40 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”
00.00 Filmy dok.

6.35 „Szkoła obmowy, czyli nędza” spektakl
8.10 „Drogą ks. Bosco” reportaż
8.35 „Zdrowie z bożej apteki”
8.55, 18.55 „Poczet Wielkich Polaków”
9.00 Informacje dnia
9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”
9.35 „Każdy maluch to potrafi”
9.50 „Słowo życia”
10.00 Reportaż
10.30 „Sanktuaria polskie”
10.50, 20.25 Świąty na każdy dzień
11.00 Audiencja Generalna papieża Franciszka w Watykanie
12.00 „Życie według świętego Jana Pawła II”
12.15 Muzyczne chwile
12.25 „Jestem mamą”
12.40 „Prosto o gospodarce”
13.00, 19.00 Modlitwa

Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 „Polskie dziedzictwo”
13.50 „Z Małej Cerkwicy do...” reportaż
14.20 „Słowo życia”
14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 S. dok.
16.10 „Pogoria. Żeglarska szkoła życia” film dok.
16.50 „Ma się rozumieć”
17.00 Informacje dnia
17.10 „Na zdrowie”
17.30 „Wędrowiec Polski”
18.00 „Po stronie prawdy”
18.50 Muzyczne chwile
19.05 Informacje dnia
19.15 „Rozmowy niedokończone”
20.30 S. anim.
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 „Myśląc Ojczyzną”
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
23.00 S. „Przygody pana Michała”
23.30 Reportaż
00.00 „Jezu Ufam Tobie - Portoryko” film dok.

7.00, 13.00, 22.00, 0.00 Fani czterech kótek
9.00, 19.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Skarby z szopy
10.30 Walka o bagaż
11.00, 20.00 Łowcy staroci: renowacje
12.00 Łowcy staroci
14.00 Fani czterech kótek: samochody marzeń
17.00 Skarby z szopy
17.30 Dom na piaskach
18.00 Łowcy staroci
19.30 Jak to działa?
21.00 Samochody marzeń Downey'a Jr.
23.00 Gwiazdorskie fury

W Wilnie odbędzie się pokaz bijącego rekordy popularności serialu „Dewajtis”

Serial „Dewajtis”, który zyskał ogromną popularność, przyciągając średnio 2,2 miliona widzów w całej Polsce, będzie miał swoją premierę na Wileńszczyźnie. Zanim produkcja trafi na ekrany TVP Wilno, publiczność będzie miała okazję obejrzeć pierwszy odcinek podczas uroczystej premiery, która odbędzie się **20 listopada o godzinie 18:00** w wileńskim kinie Forum Cinemas Vingis.

Siedmioodcinkowy serial jest ekranizacją jednej z najbardziej znanych powieści obyczajowych Marii Rodziewiczówny o tym samym tytule.

Produkcja pokazuje losy zaściankowo-dworskiej społeczności, której życie toczy się w trakcie powstania styczniowego. Między innymi o kontekście historycznym, który wpłynął na losy bohaterów, będą rozmawiać eksperci podczas panelu dyskusyjnego, który odbędzie się od razu po pokazie.

Wśród prelegentów – litewski historyk, prof. Uniwersytetu Wileńskiego Alfredas Bumblauskas oraz doc. dr Irena Fedorowicz z Centrum Polonistycznego Uniwersytetu Wileńskiego. Dyskusję poprowadzą dr Barbara Jundo-Kaliszewska i Bartosz Frątczak. Pokaz serialu „Dewajtis” wraz z panelem dyskusyjnym odbędzie się 20 listopada o godzinie 18:00 w sali numer 6 w kinie Forum Cinemas Vingis przy Savanorių pr. 7 w Wilnie. Wstęp wolny.

POLSKI ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY PIEŚNI I TAŃCA "WILIA"

ZAPRASZA NA KONCERT NOWOROCZNY

VKC VILNIAUS
KULTŪROS
CENTRAS

30 GRUDNIA
2023 r.

13:00 | 17:00

Dom Kultury Polskiej w Wilnie
(ul. Naugarduko 76, Wilno)

WILNO- MIASTO NAD WILIĄ

Bilety:

sekretariat DKP (pokój 203),
I-V, 9:00 - 17:00, tel. +370 523 33663

info: +370 656 03174

Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
im. Jana Olszewskiego

TVP
WILNO

Wilno@teka.lt

Nasza Gazeta

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu.
Tel. 8 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. 8 659 57 721

Kupię przyczepę samochodową, do 300eur.
Tel. 8 685 04080

USŁUGI

Wykonujemy badania biorezonansowe or-

ganizmu. Sprawdzamy przydatność i zgodność żywności i suplementów. Wilno, tel. 862094940

SKELBIMAS APIE NUMATOMĄ ŽEMĖS SKLYPO RIBŲ ŽENKLINIMĄ

Informuojame žemės sklypo, (kadastru Nr. 0101/0100:981) esančio adresu **Vilnius, Perkūnkio g. 40, savininę A.Z.**, kad UAB "Inverstatus" matininkas Vytautas Puodžiūnas (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-1507) **2023-11-24 d. 14:00 val.** vykdys žemės sklypo (kadastru Nr. 0101/0100:1819), esančio buvusiame **Pavilonių k., Vilniaus m.**, ribų ženklavimo darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašome kreiptis į UAB "Inverstatus" adresu Viršuliškių g. 32-309, Vilnius, el. paštu vytautas@matininkas.lt arba telefonu +370 698 01908.

Zam. 2739

Zaproszenie na Szkolenie „Własny Start”

Masz pomysł na swój biznes, ale brakuje Ci pewności? Zastanawiasz się nad startem ze swoim biznesem, ale nie wiesz od czego zacząć?

Czujesz się niepewnie i boisz się ugrzęznąć w formalnościach?

Zapraszamy Cię na szkolenie dla tych, którzy chcą założyć własny biznes!

Szanowni Państwo,

Z przyjemnością zapraszamy na szkolenie „Własny Start”. To wyjątkowa okazja dla wszystkich, którzy marzą o założeniu własnej firmy, ale szukają wsparcia, wiedzy i motywacji, aby rozpocząć tę fascynującą podróż przedsiębiorczości.

W czasie jednodniowych szkoleń zapoznasz się z praktykami i radami z kilku ważnych kierunków życia codziennego każdego przedsiębiorcy.

Szkolenie będzie prowadzone nieodpłatnie przez doświadczonych ekspertów z dziedziny przedsiębiorczości, którzy podzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem.

Także będziesz mógł skorzystać z konsultacji indywidualnych w zakresie prawa i procesu zakładania działalności gospodarczej, księgowości, korzystania z nowych technologii, rekrutacji i zarządzania personelem, zarządzania projektami, a także jak kreować wizerunek firmy w dobie obecnych wyzwań.

Data: 25 listopada 2023 roku

Godzina: od 9:30 do 15:00 – część teoretyczna;

Od 15:00 konsultacje indywidualne;

Miejsce: Dom Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Naugarduko 76; Podczas tego szkolenia będziecie mieli okazję:

- Poznać najlepsze praktyki w zakresie rozpoczynania własnego biznesu.
- Dowiedzieć się, jakie kroki trzeba podjąć, aby spełnić wymagania prawne związane z rozpoczęciem działalności.
- Zrozumieć, w jaki sposób zarządzać projektami.
- Poznać podstawy zarządzania finansami, rozliczenia podatków i składek ubezpieczeniowych.
- Zapoznać się lub rozszerzyć wiedzę o rekrutacji i zarządzaniu personelem.

- Zdobyć wiedzę na temat marketingu i budowania marki.
- Spotkać już działających i innych przyszłych przedsiębiorców i nawiązać cenne kontakty.

To także doskonała okazja do zadawania pytań i uzyskiwania praktycznych wskazówek.

Aby uczestniczyć w wydarzeniu, prosimy zgłosić swój udział poprzez wypełnienie formularza pod adresem: **start.korona.lt do dnia 18 listopada b.r.**

W razie pytań także prosimy o kontakt drogą mailową **info@korona.lt**

Szkolenia są przeznaczone wyłącznie dla osób pełnoletnich (18+).

Mamy nadzieję, że spotkamy się w dniu szkolenia i pomożemy Ci rozpocząć fascynującą przygodę!

To pierwszy krok ku zrealizowaniu Twoich marzeń o własnym biznesie.

Nie przegap tej okazji!

Z poważaniem, Forum Przedsiębiorczości Polskiej Korona **info@korona.lt**

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Wezwał policję, bo chciał się przytulić

Do nietypowej interwencji policji doszło na Florydzie. Funkcjonariusz wezwany do jednego z domów usłyszał, że numer alarmowy 911 wybrało dziecko, ponieważ chciało się do niego przytulić. Na nagraniu sprzed drzwi domu widać, jak policjant podchodzi do kobiety, pyta „czy wszystko w porządku”. „Mieliśmy telefon pod numer 911” — wyjaśnia mężczyzna. Następnie kobieta prosi syna, by wyszedł na podwórkę z telefonem i mówi, że chłopiec „nawet nie wie, czym jest numer 911”. Po chwili pyta syna, czy wezwał policję. „Chciałem go przytulić” — tłumaczy kilkulatek, po czym przytula się do rozbawionego policjanta.

Fot. Freepik.com

Prawdziwa czaszka na sprzedaż

Makabryczne i nieprawdopodobne, co pojawiło się w jednym ze sklepów w Anglii. Czaszka pozornie wyglądała na gadżet wystawiony z okazji Halloween. Okazało się jednak, że jest prawdziwa i kiedyś należała do człowieka! Do przerażającego incydentu doszło w sklepie w North Fort Myers w hrabstwie Lee w Wielkiej Brytanii. Jeden z kupujących, który był z wykształcenia antropologiem, zauważył podejrzenie wyglądającą czaszkę. Była wystawiona w alejce z gadżetami na Halloween, co pewnie nikogo innego nie zdziwiło. Mężczyzna jednak dokładnie obejrzał przedmiot i doszedł do niewiarygodnego wniosku — jest to prawdziwa ludzka czaszka! Do sklepu wezwano specjalistów, którzy sprawdzili przedmiot. Potwierdzili oni słowa antropologa — rzeczywiście była to prawdziwa, ludzka czaszka. Wszczęto śledztwo i od razu przepytano właściciela sklepu. Ten przyznał, że znalazł kość w magazynie, który kupił lata temu i nie wie, skąd właściwie się tam znalazła.

Imię chłopaka wytatuowała na czole

Ana Stankovsky to influencerka, która działa na TikToku i Instagramie. Kobieta zamieszcza filmy i zdjęcia z życia codziennego. Na wielu z nich nie brakuje Kevina — chłopaka, którego kobieta najwyraźniej darzy ogromnym uczuciem. Jest zakochana tak bardzo, że zdecydowała się na dość odważny krok. Odwiedziła salon tatuazu, w którym wykonano jej na czole duży wzór. Jest to imię jej miłości. Ana nie tylko pochwaliła się efektem pracy tatuatora, ale i pokazała, jak wyglądał cały proces tworzenia napisu. Jest bardzo dumna ze swojej decyzji. Kobieta z całą stanowczością potwierdziła jego autentyczność.

Fot. Facebook.com

Fotomigawka

■ Spóźnialskie bociany wyruszają podróż „do ciepłych krajów” Fot. Marian Paluszkiewicz